

**IZVJEŠTAJ O SPROVOĐENJU AKCONOG PLANA 2023-2024 ZA 2024. GODINU
ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA MIKRO, MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA 2023-2026**

jun, 2025.godina

Sadržaj

I Uvod	3
II Informacija o napretku u postizanju operativnih ciljeva	6
III Tabela za izvještavanje o implementaciji Akcionog plana za 2024 .godinu	11
VI Preporuke za naredne faze sprovođenja strateškog dokumenta	48

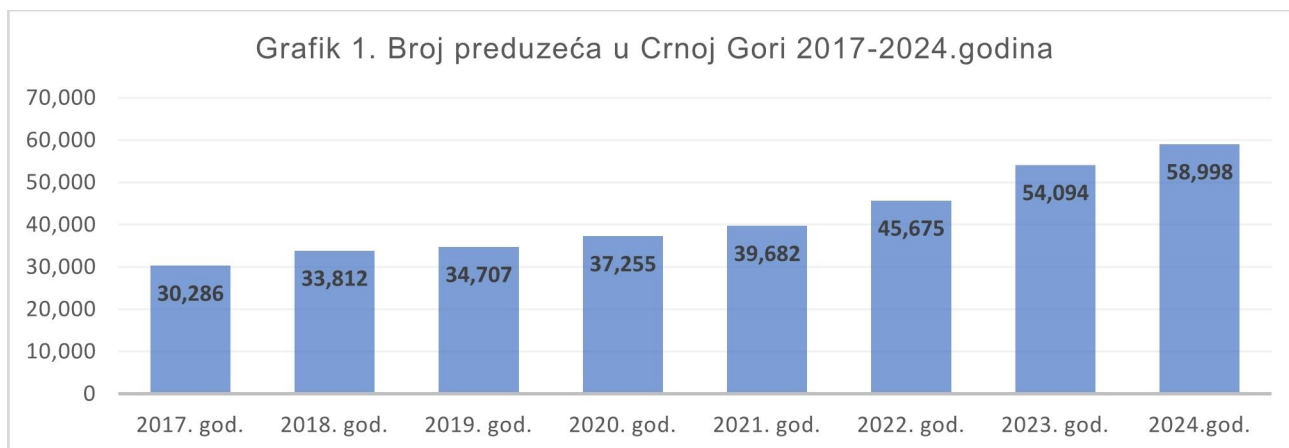
UVOD

Broj poslovnih subjekata u Crnoj Gori u 2024. godini iznosio je 58.998, što predstavlja povećanje od 9,1% u odnosu na 2023. godinu, kada ih je bilo 54.094. Najveći broj aktivnih poslovnih subjekata u 2024. godini zabilježen je u Glavnom gradu Podgorici i to 20 953, što čini 35,52% od ukupnog broja. Najmanji broj zabilježen je u opštini Petnjica, gdje posluju 44 subjekta, odnosno 0,07% od ukupnog broja aktivnih poslovnih subjekata.

Za klasifikaciju poslovnih subjekata po veličini koristi se godišnji prosjek zaposlenosti. U Crnoj Gori **mala i srednja preduzeća čine 99,89%** od ukupnog broja aktivnih poslovnih subjekata u 2024. godini. Ovaj trend prepoznat je i u prethodnim godinama.

Tabela 1. Aktivni poslovni subjekti u Crnoj Gori za period 2017-2024. godina

Godina	Mala preduzeća	Srednja preduzeća	Velika preduzeća	Ukupno
2017. god.	29,954	284	48	30,286
2018. god.	33,456	304	52	33,812
2019. god.	34,348	305	54	34,707
2020. god.	36,988	229	38	37,255
2021. god.	39,331	297	54	39,682
2022. god.	45,310	308	57	45,675
2023. god.	53,707	328	59	54,094
2024. god.	58.,604	335	59	58,998

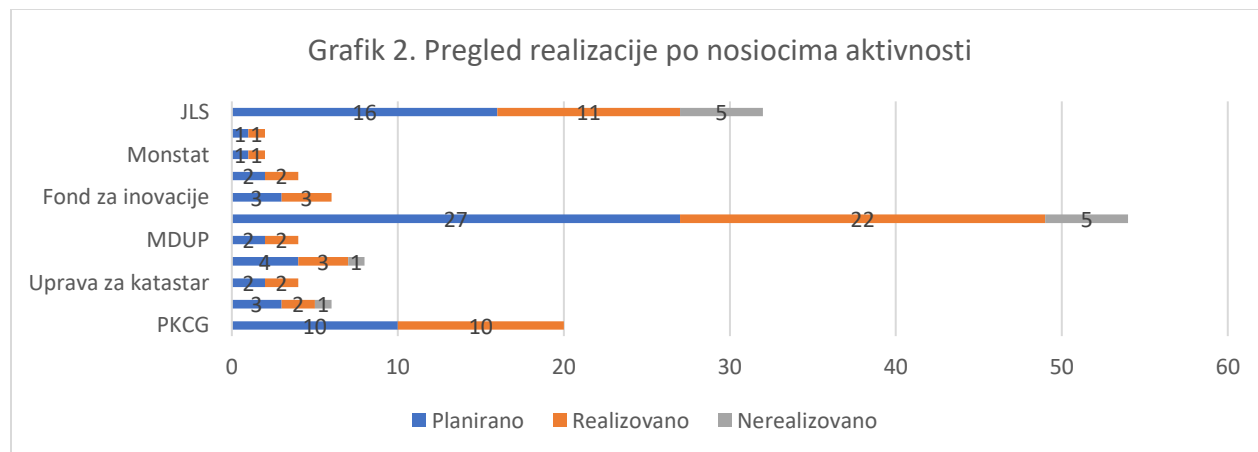
Strategija razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2023-2026. godine sa Akcionim planom za sprovođenje 2023-2024. godina usvojena je 30. juna 2023. godine. Predmetni Izvještaj predstavlja analizu ostvarenih strateških ciljeva, mjera i aktivnosti u 2024. godini. Sprovođenje Strategije MMSP i godišnjih Akcionih planova odlikuje multisektorski i višedimenzionalan pristup, koji zahtijeva princip unaprijed definisane podjele nadležnosti resorno odgovornih institucija u implementaciji politike. Upravljanje realizacijom aktivnosti podrazumijeva punu posvećenost Ministarstva ekonomskog razvoja, efikasnu i efektivnu saradnju sa svim resornim institucijama javnog i privatnog sektora, od nacionalnog do lokalnog nivoa, uz saradnju sa međunarodnim institucijama i organizacijama.

Za 2024. godinu, planirana je realizacija ukupno 71 aktivnosti, gdje je 59 aktivnosti uspješno realizovano ili se realizuje u kontinuitetu, dok 12 aktivnosti nije realizovano. **Procenat ispunjenosti planiranih aktivnosti predviđenih za 2024. godinu iznosi 83.09%.**

Tabela 2. Realizovane aktivnosti po strateškim ciljevima

Strateški cilj	Planirano	Nerealizovano	Aktivnosti koje nisu realizovane i uzrok nerealizacije
SC 1. Unaprijeđen poslovni/regulatorni ambijent i preduzetnički ekosistem	34 aktivnosti	6 aktivnosti (17.65%)	1.2.3 Realizacija kredita uz EIF garantne šeme za podršku postojećim malim i srednjim preduzećima - Nije primjenjivo, jer nema aktivnih EIF garantnih šema u 2024.god.; 1.3.1 Programska linija za početnike u biznisu (finansijska i nefinansijska podrška) – nije realizovna planirana linija zbog promjene koncepta Programa za unapređenje konkurentosti privrede za 2024.godinu; 1.3.10 Program podrške izbora najbolje preduzetničke ideje – nije realizovano zbog nedostatka sredstava; 1.3.13 Program za podršku razvoja zanatstva u opštini Bijelo Polje – procjena nosioca jeste da nije bilo svrhe realizovati podršku za zanate koji se uglavnom odnose na usluge koji su profitabilne (a koje su podržane kroz program koji se realizovao u 2023.godini); 1.3.14 Realizacija Odluke o osnivanju Biznis zone „Babića Polje“ (nosioc aktivnosti ne dostavlja podatke o razlozima nerealizacije); 1.4.8 Program podrške valorizaciji Biznis zone Rudeš (nosioc aktivnosti ne dostavlja podatke o razlozima nerealizacije);
SC 2. Podrška transformaciji i jačanju konkurentnosti MMSP	30 aktivnosti	3 aktivnosti (0.1%)	2.2.3 Programska linija za podsticaj cirkularne ekonomije - nije realizovna planirana linija zbog promjene koncepta Programa za unapređenje konkurentosti privrede za 2024.godinu; 2.3.11 Realizacija razvoja preduzetničke infrastrukture kroz mjeru 5.1 Preduzetnički kutak u saradnji sa osnovnim i srednjim školama Programa razvoja preduzetništva u Opštini Kotor za period 2021. – 2024.- (nosioc aktivnosti ne dostavlja podatke o razlozima nerealizacije); 2.4.4 Podrška učešću u EU Okvirnom programu za istraživanja i inovacije „Horizont Evropa“ – Stub III Inovativna Evropa - nije bilo prijava po Konkursu za sufinansiranje učešća u Stubu III Inovativna Evropa
SC 3. Poslovna organizovanost i pristup MMSP novim tržištima	7 aktivnosti	3 aktivnosti (42.85%)	3.1.3 Inicijalne aktivnosti na identifikaciji preduzeća za uključenost u lance dobavljača – aktivnost nije realizovana jer ista nije podržana novim planom aktivnosti od donatora; 3.2.5. Programska linija za podršku internacionalizaciji MMSP - nije realizovna planirana linija zbog promjene koncepta Programa za unapređenje konkurentosti privrede za 2024.godinu- nije realizovna planirana linija zbog promjene koncepta Programa za unapređenje konkurentosti privrede za 2024.godinu; 3.2.6. Programska linija za unapređenje marketinga izvozno orijentisanih MMSP - nije realizovna planirana linija zbog promjene koncepta Programa za unapređenje konkurentosti privrede za 2024.godinu;

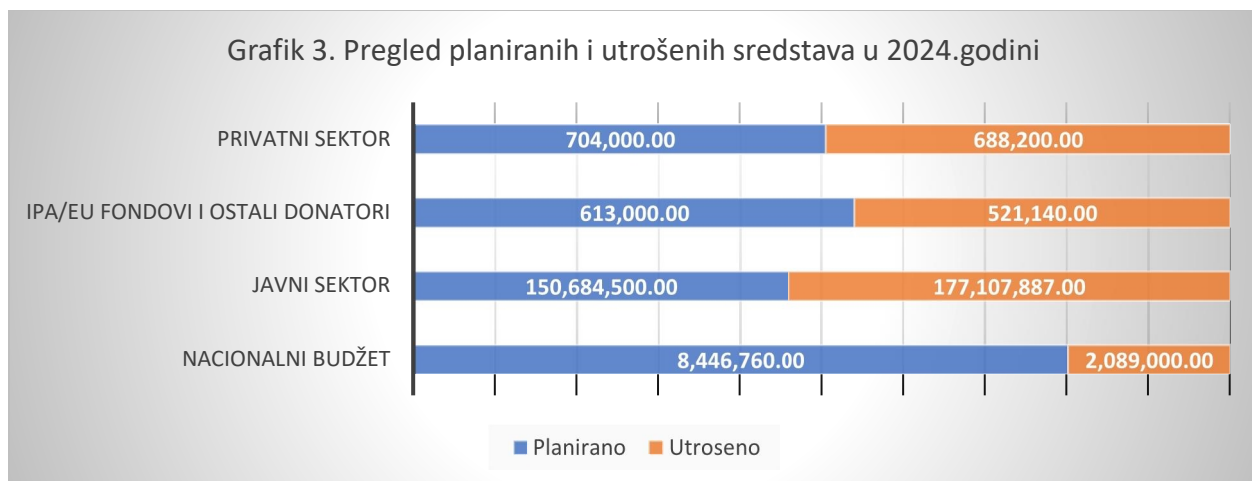
Grafik 2. Pregled realizacije po nosiocima aktivnosti

U pogledu utroška finansijskih sredstava od ukupno planiranih 160,448,260.00 € za realizaciju aktivnosti definisanih Akcionim planom za 2024. godinu, realizovano je ukupno 180,406,227.00 €, što predstavlja veći utrošak od 19,957,967.00 €, do kojeg je došlo zbog povećanog plasmana finansijskih sredstava za pružanje podrške crnogorskoj privredi, unapređenje finansijskih instrumenata i programske podrške za MMSP u cilju osnaživanja njihovog inovativnog djelovanja i potencijala.

Tabela 3. Izvori finansiranja u 2023.godini

Sredstva/ izvori	Nacionalni budžet	Javni sektor	IPA/EU fondovi i ostali donatori	Privatni sektor	Ukupno
Planirano	8,446,760.00	150,684,500.00	613,000.00	704,000.00	160,448,260.00
Utroseno	2,089,000.00	177,107,887.00	521,140.00	688,200.00	180,406,227.00

Planirane mjere i realizovane aktivnosti u okviru operativnih ciljeva Strategije predstavljaju prioritete i najvećim dijelom na adekvatan način reflektuju identifikovane potrebe MMSP i usmjerene su da odgovore na izazove sa kojima se suočavaju u dnevnom poslovanju, ali i strateškom razvojnem opredeljenju. Dalji napredak u razvoju MMSP sektora zavisi od unapređenja okvirnih uslova-eksternih faktora koji utiču na poslovanje MMSP, ali i u velikoj mjeri od unapređenja unutrašnjih kapaciteta MMSP. To se prije svega odnosi na prevazilaženje sledećih izazova:

- Složenost poslovnog ambijenta: potreba za unapređenjem pravne regulative; dalje pojednostavljivanje administrativnih procedura i elektronske dostupnosti javnih usluga; predvidljivost pravnih i poreskih instrumenata;
- Dostupnost finansija: lakši i pristupačniji pristup različitim izvorima finansiranja; raznovrsnost finansijskih instrumenata shodno potrebama MMSP i nivou njihovog razvoja;
- Obrazovanje i kapaciteti ljudskih resursa: sticanje potrebnih znanja i vještina u okviru formalnog obrazovanja i neformalnog učenja shodno potrebama MMSP i tržišta rada;
- Nedovoljna konkurentnost preduzeća: jačanje institucionalne infrastrukture; unapređenje nefinansijske podrške MMSP; uvođenje novih programa finansijske podrške za MMSP; povezanost MMSP sa centrima znanja i razvoj inovativnosti; unapređenje kapaciteta MSP za izvozne aktivnosti.

Za potrebe izvještavanja formirana je Radna grupa koja broji 12 članova, odnosno rodne strukture 7 članica i 5 članova. Takođe, predmetni Izvještaj predstavio je postignute rezultate rodno struktuirane, a naročito u dijelu koji se odnosi na finansijsku podršku preduzećima.

II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA ZA 2024.GODINU

Akcioni plan za sprovođenje Strategije za razvoj mikro, malih i srednjih preduzeća 2023-2026, za 2024. godinu definiše mjere za realizaciju kroz 3 strateška cilja i definisane operativne ciljeve:

SC 1 Unaprijeđen poslovni/regulatorni ambijent i preduzetnički ekosistem

- OC1 Smanjene administrativne i regulatorne prepreke poslovanju MMSP
- OC2 Bolji pristup MMSP finansijama
- OC3 Promocija preduzetništva i podsticanje početnika u poslovanju
- OC4 Razvoj institucionalne mreže za podršku MMSP i poslovno udruživanje

SC2 Podrška transformaciji i jačanju konkurentnosti MMSP

- OC 1 Digitalna transformacija MMSP
- OC2 Tranzicija MMSP ka održivom zelenom poslovanju
- OC3 Razvoj savremenih znanja i vještina u MMSP
- OC4 Podsticanje inovativnosti MMSP

SC3 Poslovna organizovanost i pristup MMSP novim tržištima

- OC1 Poslovna organizovanost MMSP u klastere, lance dobavljača, lance vrijednosti
- OC2 Priprema za izvoz i podrška MMSP u pristupu inostranim tržištima

Uspješnom implementacijom definisanih Akcinskih planova se želi uticati na unapređenje performansi MMSP sektora i njegovog doprinosa ukupnom ekonomskom razvoju Crne Gore. U okviru implementacije Strategije MMSP, na nivou Strateških ciljeva prate se sljedeći indikatori uticaja:

Tabela 4: Indikatori uticaja na nivou strateških ciljeva

Uticaj	Indikator	Početna vrijednost 2021.god.	Prelazna vrijednost 2023.god.	Ciljna vrijednost 2024.god.	Ostvarena vrijednost 2024.god.	Ciljna vrijednost 2026 .god.	Izvor podataka
Povećanje broja MMSP	Ukupan broj MMSP	36.046	41.987	39.000	48,131	42.000	UPC
Povećanje broja zaposlenih u MMSP	Ukupan broj zaposlenih u MMSP	149.858	136,186	157.500	149.615	165.000	UPC
Rast učešća MMSP u ukupnom izvozu	% MMSP u izvozu	75,8% (2019)	n/a	76%	n/a	77%	MONSTAT
Rast doprinosa MMSP ukupnom BDV	% MMSP u BDV	72,13%	n/a	73%	n/a	74%	MONSTAT
Porast učešća MMSP u ukupnim investicijama	% MMSP u ukupnim investicijama	66,4%	50,25%	70%	n/a	73,5%	MONSTAT
Porast učešća MMSP u ukupnom prometu	% MMSP u ukupnom prometu	78,18%	75,46%	78,5%	n/a	79,5%	MONSTAT
Povećanje učešća žena vlasnica preduzeća u ukupnom broju preduzeća	% učešća preduzeća u vlasništvu žena u odnosu na ukupan broj	24.45%	25,14%	25%	25,41%	n/a*	UPC
Povećanje učešća žena preduzetnica u ukupnom broju ¹	% učešća preduzetnica	31,44%	31,58%	32,5%	31,41%	n/a**	UPC

Iz priložene tabele može se zaključiti da su određeni induktori uticaja u izveštajnom periodu postigli pozitivni porast vrijednosti. Polazne vrijednosti za indikatore učinka u okviru Operativnih ciljeva definisane su iz Indeksa politike MSP koji nije objavljen za 2024.godinu, te u predmetnom izvještaju nije moguće dati prikaz ostvarenosti istih za navedeni period. Novi Izvještaj Akta o malim i srednjim preduzećima očekuje se da bude publikovan u prvoj polovini 2026.godine. Tom prilikom će se dati ocjena za period 2023-2024. godinu.

¹ Indikatori su preuzeti iz Strategije razvoja ženskog preduzetništva 2021-2024

STRATEŠKI CILJ 1. UNAPRIJEĐEN POSLOVNI/REGULATORNI AMBIJENT I PREDUZETNIČKI EKOSISTEM

Poslovni ambijent Crne Gore, kao i pristup finansijama je povoljnije za MMSP nego ranije, ali treba i dalje raditi na unapređenju uslova poslovanja, bez obzira u kojoj su razvojnoj fazi MMSP.

Tabela 5. Ključni postignuti rezultati u okviru strateškog cilja 1 i operativnih ciljeva

SC 1 Unaprijeđen poslovni/regulatorni ambijent i preduzetnički ekosistem		
Operativni ciljevi	Mjera/Intervencija	Postignuti rezultati
Smanjene administrativne i regulatorne prepreke poslovanju MMSP	Uključenost predstavnika privrede u najranijoj fazi kreiranja regulatornog okvira i politika koje utiču na MMSP	Dostavljeni predlozi i sugestije na 22 pravnih akata koji se tiču biznisa. U cilju kreiranja što povoljnijeg poslovnog ambijenta, Privredna komora će inicirati donošenje novih ili izmjene i dopune važećih propisa, učestvovati u postupku harmonizacije propisa sa pravnom tekovinom EU, te participirati u radu Vladinih komisija i tijela koja se bave ovim pitanjima.
	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija	Zakon je utvrđen na sjednici Vlade 30. decembra 2024. godine, te upućen u Skupštini na dalju proceduru
	Unapređenje statističkog praćenje podataka sektora MMSP	Broj varijabli koje se prate za populaciju MMSP je 4
	Unapređenje kvaliteta e-usluga i uspostavljanje novih e-servisa za MMSP	Uspostavljena evidencija katastra nepokretnosti za 3 katastarske opštine i nastavljene aktivnosti na izlaganju podataka na javni uvid elaborata novog premjera, a sve u cilju poboljšanja kvaliteta podataka Radjeno je na obezbjeđivanje preduslova za funkcionisanje informacionog sistema (usluge održavanja i unaprjeđenja postojećih aplikacija)
Bolji pristup MMSP finansijama	Realizacija namjenskih programa finansijske podrške	Plasirano 176,1 mil EUR od strane Razvojne banke Crne Gore; Kroz Program za razvoj zanatstva podržano 24 zanatlije (žene 5 preduzeća);
Promocija preduzetništva i podsticanje početnika u poslovanju	Unapređenje ponude i korišćenje postojećih finansijskih instrumenata za preduzetnike početnike	Kroz Programe Zavoda za zapošljavanje 76 lica samozaposleno i dodatno otvoreno 64 novih radnih mjesta za dodatno zapošljavanje nezaposlenih lica.
	Podrška razvoju usluga i obezbjeđenje savjetodavne podrške za početnike u biznisu	Organizovane radionice za 90 korisnika podsticajnih sredstava.
	Implementacija Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2023. godinu	Podržane 24 zanatlije u ukupnom iznosu od 200.000,00 €. Finansijska podrška privrednim društvima kojima su žene u većinskom vlasništvu (84.609,07 € što iznosi 42,3%)
Razvoj institucionalne mreže za podršku MMSP i poslovno udruživanje	Unapredjenje SAP portala	Broj objavljenih sadržaja - 66
	Analiza postojeće institucionalne strukture i drugih relevantnih aktera koji pružaju savjetodavne usluge za MSP sa smernicama za razvoj buduće strukture BDS provajdera.	Izradjena studija i izradjeno istraživanje u okviru "Napredne usluge razvoja poslovanja za jačanje kapaciteta MSP" NEAR/TGD/2022/EA-RP/0176; IPA 2022/438-408
	Predlog za uspostavljanje specifičnog tjela za organizaciju pružanja različitih poslovnih i razvojnih usluga (BDS) za MMSP	Izradjena fizibiliti studija za uspostavljanje tijela za implementaciju politike MMSP

U cilju usaglašavanja sa EU propisima, uređenja postupka registracije je identifikovano kao veoma važno pitanje koje je potrebno sistemski riješiti. S tim u vezi, donijeta je odluka da se pristupi izradi prvog Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata u Crnoj Gori.

MER je početkom 2024. godine inteziviralo aktivnosti na finalizaciji teksta novog Zakona o privrednim društvima koji je nakon sprovedene procedure javne rasprave u periodu 02-22. aprila 2024. godine i okruglog stola koji je održan 17. aprila 2024. godine, upućen prema SZZ na mišljenje. Predmetni zakon, s obzirom na predmet regulisanja, podrazumijeva potpuno usklađivanje njegovog teksta sa odredbama sljedećih kompanijskih direktiva iz prava Evropske unije, i to: Direktiva 2009/102/EC kojom se regulišu pitanja prava o jednočlanim društvima kapitala, Direktiva 2007/36/EC vezanu za ostvarivanje određenih prava akcionara u akcionarskim društvima kotiranim na berzi, Direktiva 2017/1132/EU koja reguliše osnivanje akcionarskih društava i održavanje i promjenu njihovog kapitala, podjelu akcionarskih društava i prekogranična spajanja društva kapitala, Direktiva 2017/828/EU koja tretira pitanja podsticanja dugoročnog učešća akcionara, Direktiva 2019/1151/EU u pogledu upotrebe digitalnih alata i postupaka u okviru privrednog prava, Direktiva 2019/2121/EU u pogledu prekograničnih spajanja i podjela kao i Direktiva 2022/2381/EU za rodnu ravnopravnost. Takođe, predlogom novog ZoPD će biti obuhvaćene opravdane sugestije biznis zajednice, suda, akademske zajednice kao i drugih poslovnih udruženja. Po dobijanju mišljenja SZZ, predmetni zakon je u decembru 2024. godine, upućen prema EK na mišljenje. Očekivani rok završetka ove aktivnosti je II Q 2025.

Vlada je usvojila predlog Zakona o Kreditno-garantnom fondu Crne Gore koji je upućen Skupštini Crne Gore na dalju proceduru. Donošenjem ovog zakona stvaraju se pravne pretpostavke za osnivanje i početak rada Kreditno-garantnog Fonda Crne Gore, nezavisne i samostalne institucije koja treba da unaprijedi pristup finansiranju prvenstveno preduzetnicima, mikro, malim i srednjim preduzećima, ženama vlasnicama preduzeća, kao i fizičkim licima koja obavljaju privrednu djelatnost na osnovu upisa u registar organa uprave nadležnog za određenu djelatnost, kao što su poljoprivredni proizvođači iz registra poljoprivrednih gazdinstava koje vodi ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede, koji su prepoznati kao grupa koja ima najviše prepreka u pristupu finansiranju od strane kreditnih institucija. Početni kapital za osnivanje Kreditno-garantnog fonda obezbijeduje Vlada u iznosu od 10,6 miliona eura. Glavni cilj je, da se kroz aktivnosti Fonda podstakne i ubrza privredni razvoj države, poveća lokalna privredna aktivnost putem davanja podrške finansiranju onim privrednim subjektima koji u postojećim uslovima imaju ograničen ili otežan pristup kreditiranju.

Kada je u pitanu registar podsticajnih mjera, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama koordinira ažuriranje Registra podsticajnih mjera za investicije sa sveobuhvatnim pregledom dostupnih finansijskih i nefinansijskih programa podrške koji su namijenjeni privatnom sektoru. Registar za 2024. godinu sadrži podatke o 61 podsticajnoj mjeri koje su domaćim i stranim investitorima dostupne kroz različite programe podrške namijenjene privatnom sektoru, a koje kreiraju i sprovode nadležna ministarstva. U odnosu na registar nameta, Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama koordinira ažuriranje online Registra nameta koji sadrži namete na državnom nivou i nivou lokalnih samouprava, čiji pristup je slobodan i podaci se mogu eksportovati. Registar sadrži preko 1.700 grupisanih i oko 25.000 razvrstanih nameta, koji su preuzeti iz preko 800 zakonskih i podzakonskih akata.

Na planu ispunjenja preporuke u domenu prevazilaženja različitih poslovnih barijera identifikovanih od strane Savjeta za konkurentnost, u koordinaciji Sekretarijata Savjeta se u kontinuitetu se prati realizacija aktivnosti iz Akcionog plana za eliminisanje biznis barijera sa kojima se susrijeće poslovna zajednica, koji je usvojen na od strane Savjeta 11. III 2024.

Ministarstvo ekonomskog razvoja je i tokom 2024.godine sprovelo Program za unapređenje konkurentnosti privrede sa ciljem daljeg snaženja privredne aktivnosti u dijelu jačeg podsticaja investicija kroz nabavku opreme velike i male vrijednosti, digitalne transformacije biznisa, prelaska sa linearnog na cirkularni model poslovanja, jačanja izvoznih potencijala privrednih subjekata, kao i podrške početnicima u biznisu uz obaveznu mentorsku podršku, kako bi se na najbolji mogući način zadovoljile potrebe crnogorske privrede. Poseban fokus bio je na razvoju preduzetništva mladih i žena u biznisu, kao i preduzeća koja posluju u jedinicama lokalne samouprave sa indeksom razvijenosti ispod prosjeka. Ministarstvo je tokom 2024. godine podržalo ukupno 94 aplikacije u iznosu od 2.644.787,13 €.

STRATEŠKI CILJ 2. PODRŠKA TRANSFORMACIJI I JAČANJU KONKURENTNOSTI MMSP

Tranzicija MMSP sektora, koja se odnosi na digitalnu transformaciju i transformaciju ka zelenom poslovanju, osim primjene najsavremenijih tehnologija, zahtjeva i razvoj i primjenu novih znanja i vještina i kreiranje novih zanimanja i poslova u MMSP.

Tabela 6. Ključni postignuti rezultati u okviru strateškog cilja 2 i operativnih ciljeva

SC2. Podrška transformaciji i jačanju konkurentnosti MMSP		
Operativni cilj	Mjera/Intervencija Institucija	Postignuti rezultati
OC 1 Digitalna transformacija MMSP	Promocija i obezbjeđenje savjetodavne podrške za unapređenje biznisa primjenom digitalizacije –Moja eKomora	Organizovano 10 događaja/341 učesnika/ca (58% žena)
	Sprovođenje istraživanja o MMSP koja koriste e-commerce u poslovanju	Anketirano 286 preduzeća na temu digitalizacije (40% žena)
	Obezbeđivanje programa finansijske podrške digitalnoj transformaciji	Realizovana Programska linija za podršku digitalizaciji gdje je podržano podržano 16 preduzeća u ukupnom iznosu od 172.804,00 eura, od toga žene – 6 u iznosu 58.429,00 €.
OC2 Tranzicija MMSP ka održivom zelenom poslovanju	Implementacija Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji	U 2024. godini je odobreno 7 projekata preduzeća iz sektora prerađivačke industrije iz Javnog poziva iz 2023., u iznosu od 1.289.479,62€ grantova (2 preduzeća u vlasništvu žena/ 365.431,81 €/28,6%. Operativni troškovi iznose 87,660,40€. U 2024. godini je usvojen novi Program EE za 2024. godinu i raspisan Javni poziv u iznosu od 2,3 mil€.
	Obezbeđenje savjetodavno-edukativne programske podrške i razvoj zelene transformacije MMSP	organizovani su različiti vidovi edukativnih i promotivnih događaja u cilju promocije održivog razvoja i cirkularne ekonomije. Održano je 5 događaja
	Unapređenje selektivnog sakupljanja otpada kroz uspostavljanje sistema proširene odgovornosti proizvođača i donošenje Zakona o upravljanju otpadom.	Usvojen Zakon o upravljanju otpadom je objavljen u Službenom listu Crne Gore, broj 34/2024, od 12.04.2024. godine.
	Organizacija edukativnih aktivnosti u cilju formiranja sistema proširene odgovornosti proizvođača, za MMSP.	Održane su tri obuke za EPR
OC3 Razvoj savremenih znanja i vještina u MMSP	Jačanje saradnje između obrazovnih institucija i privrede u cilju usaglašavanja obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada	Organizovano 4 događaja na kojem je učestvovalo 103 lica (58% žena).
	Programska linija za pružanje mentoring usluga	Podržano 20 preduzeća od čega 13 preduzeća u vlasništvu žena (65%)
	Programska linija – Vaučeri za žene i mlade u biznisu	Podržano 20 preduzeća
	Obezbeđenje savjetodavne-edukativne podrške za MMSP	Organizovano 73 obuke/3.037 učesnika (57% žena)
OC4 Podsticanje inovativnosti MMSP	Jačanje inovativnosti novoosnovanih i postojećih MMSP i jačanje svijesti o značaju inovacija	35 MMSP koji su primili grant za ranu fazu komercijalizacije proizvoda i usluga.
	Unapređenje finansijskih instrumenata i programske podrške za MMSP u cilju osnaživanja njihovog inovativnog djelovanja i potencijala	Dostupno i realizovano 6 programa podrške koje je implementirao Fond za inovacije. Dodijeljeno je 2.822.591,03 EUR
	Jačanje aktivnosti na promociji primjene prava intelektualne svojine	Održan jedan seminar, 3 okrugla stola i 1 prezentacija sa ukupno 157 učesnika (60% žena)

	Promocija i bolji pristup EU fondovima	Organizovano 6 događaja i objavljeno 40 članaka za jačanje i promociju FINNO platforme o dostupnim finansijskim instrumentima podrške za MSP kroz aktivnosti EEN mreže;
--	--	---

Tokom 2024. godine, postignuto je i sljedeće:

- Crna Gora kontinuirano sprovodi Program jedinstvenog tržišta - Single Market Programme 2021-2027, kroz učešće u realizaciji 3 stuba Programa: SMP Pillar I – Jačanje unutrašnjeg tržišta (Improving the Internal Market); SMP Pillar II – MSP (SMEs) i SMP Pillar IV – Potrošači (Consumers). Najintenzivnije aktivnosti se sprovode u okviru stuba II – mala i srednja preduzeća. Promocija SMP poziva se takođe odvija u kontinuitetu, dok se snažna saradnja tradicionalno realizuje sa svim partnerima u okviru EEN projekta u Crnoj Gori, te se putem sajta (www.moteneegro.me) i društvenih mreža MontEENegro vrši dodatno promovisanje svih relevantnih poziva i inicijativa. Trenutno se realizuju dva projekta u okviru SMP: Enterprise Europe Network – EEN i Cross-Re-Tour. Kad je u pitanju realizacija projekta Enterprise Europe Network, pored redovnih aktivnosti EEN, organizacije i koorganizacije različitih događaja (webinari, sajmovi, b2b susreti), u izvještajnom periodu posebna pažnja je posvećena objavljivanju i promovisanju nastavka EU poziva, EENergy 2. Naime, EENergy je projekat namijenjen podršci zelenoj tranziciji u malim i srednjim preduzećima i energetske efikasnosti. Projekat Cross-Re-Tour je posvećen turističkom sektoru, sa ciljem omogućavanja digitalne i zelene inovacije, kroz biznis savjetovanje, mentorstvo ali i grant šemu koja će pomoći da se inovacije i sprovedu. Poziv za grantove u vrijednosti od 30.000 eura je objavljen u novembru 2024.
- Realizovana je Programska linija za podršku malim ulaganjima kroz koju je podržano 40 preduzeća od čega je 14 preduzeća u vlasništvu žena (35%);
- Realizovana je Programska linija – Vaučeri za žene i mlade u biznisu kroz koju je podržano 20 projekata (od čega je 13 projekata u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola (65%))
- Realizovana je Programska linija za podršku digitalizaciji kroz koju je podržano 16 preduzeća od čega 6 preduzeća u vlasništvu žena (37,5%)

STRATEŠKI CILJ 3. POSLOVNA ORGANIZOVANOST I PRISTUP MMSP NOVIM TRŽIŠTIMA

Pristup inostranim tržištima i pozicioniranje na njima predstavlja izuzetan potencijal za razvoj i rast MMSP. Poslovno okruženje ima visok uticaj na konkurentnosti i razvijenost MMSP, a samim tim i na mogućnost ka izvoznjoj orijentaciji i pristupu inostranim tržištima.

Tabela 7. Ključni postignuti rezultati u okviru strateškog cilja 3 i operativnih ciljeva

SC3 Poslovna organizovanost i pristup MMSP novim tržištima		
Operativni cilj	Mjera/Intervencija Institucija	Postignuti rezultati
OC1 Poslovna organizovanost MMSP u klastere, lance dobavljača, lance vrijednosti	Aktivnosti na identifikaciji preduzeća za uključenost u lance dobavljača	Nisu realizovane aktivnosti
OC2 Priprema za izvoz i podrška MMSP u pristupu inostranim tržištima	Organizacija poslovnih susreta u zemlji i inostranstvu	Organizovano 8 poslovnih foruma/366 učesnika
	Organizacija nacionalnih štandova za promociju privrede na međunarodnim sajmovima	Organizovano 15 sajmova/170 preduzeća
	Pružanje partnering usluga kroz aktivnosti EEN mreže	Pruženo 100 usluga za poslovno povezivanje

Postignuti su i sljedeći rezultati:

- EEN organizovao je 15 b2b događaja na je prisustvovalo 250 učesnika/ca i gdje je postignuto 8 sporazuma o saradnji;
- U okviru projekta „Advanced Business Development Services for Improving the Capacities of SMEs“ („Napredne usluge razvoja poslovanja za jačanje kapaciteta MSP“) uz podršku EU IPA fondova, organizovana je konferencija „Snaga malih: EU Projekti i poslovni rast MMSP (alati i strategije)“, na kojoj je učestvovalo više od 100 predstavnika MSP sektora.

III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE O IMPLEMENTACIJI AKCIONOG PLANA ZA 2024.GODINU

Tabela 8 Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za 2024.godinu Strategije za razvoj MMSP u Crnoj Gori 2023-2026.god.

TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE

STRATEŠKI CILJ 1 UNAPRIJEĐEN POSLOVNI/REGULATORNI AMBIJENT I PREDUZETNIČKI EKOSISTEM/INSTITUCIONALNI OKVIR										
OPERATIVNI CILJ 1 Smanjene administrativne i regulatorne prepreke poslovanju MMSP										
Indikator učinka Unapređenje operativnog okruženja za MMSP Rang Indeks politike MSP Dimenzija 4: Operativno okruženje za MSP	Početna vrijednost 2022		Ciljna vrijednost 2024		Ciljna vrijednost 2027					
	3.61		3.90		4.30					
Indikator učinka Unapređenje regulatornog ambijenta Rang Indeks politike MSP Pod-Dimenzija 3.2.: Pojednostavljivanje zakonodavstva i analiza uticaja propisa	Početna vrijednost 2022		Ciljna vrijednost 2024		Ciljna vrijednost 2027					
	3.95		4.30		4.65					
Indikator učinka Unaređenje Konsultacija i dijaloga MMSP i javnog sektora Rang Indeks politike MSP Pod-Dimenzija 3.3: Javno-privatne konsultacije-Monitoring i evaluacija	Početna vrijednost 2022		Ciljna vrijednost 2024		Ciljna vrijednost 2027					
	2.60		3.00		3.40					
Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 1	Indikator rezultata za period 2023-2024. godina	Nadležne institucije	Dat um poč etka	Planirani datum završetka	Status realizacije (pristup semafora) 1. Kontinuirana; 2. Realizovna; 3. Nije realizovana	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti u 2024	Realizovana sredstva u 2024.godini	Izvor finans iranja:	Preporuke za naredni period
1.1.2 Uključivanje predstavnika privrede u proces donošenja odluka, prije svega propisa i strateških dokumenata	IR: Učešće u raspravama o pravnim aktima koji se tiču biznisa Početna vrijednost 2022: Učešće u raspravi oko 18 zakona; Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Davanje predloga i sugestija na 28 pravnih akata koji se tiču biznisa Ciljna vrijednost 2024: Davanje predloga i sugestija na 20 pravnih akata koji se tiču biznisa	PKCG	IQ2 023	IVQ2024	2.Realizovana aktivnost		6.000,00	6.000,00 €	P: Privat ni sektor	Aktivnosti PKCG tokom 2025. g. će, kao i ranijih godina, biti usmjerene na analizu privrednog zakonodavstva, iniciranje donošenja novih ili izmjene i dopune važećih propisa, s ciljem da doprinese kreiranju što povoljnijeg poslovnog ambijenta. Ove aktivnosti će se realizovati davanjem mišljenja na nacрте i predloge zakona i drugih propisa kao i učešćem u radu Vladinih komisija i tijela koja se bave ovim pitanjima. Proces evropskih integracija donosi značajne promjene u zakonodavnom dijelu. Stoga će Komora i u narednom periodu učestvovati u postupku harmonizacije privrednog

	<u>Ostvarena vrijednost u 2024.godini: Davanje predloga i sugestija na 22 pravna akta koji se tiču biznisa</u>									zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, a sve u cilju zaštite interesa privrednih subjekata.
1.1.4 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija	IO: Usvojene izmjene i dopune Zakona Početna vrijednost 2022: Formirana Radna grupa za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Formirana Radna grupa za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija radila na finalizaciji teksta izmjena ovog Zakona. Ciljna vrijednost 2024: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija usvojen u Skupštini CG. <u>Ostvarena vrijednost u 2024.godini: Zakon je utvrđen na sjednici Vlade 30. decembra 2024. godine, te upućen u Skupštini na dalju proceduru</u>	NI: Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja i Ministarstvo finansija Partneri: Uprava javnih prihoda i carina, Agencija za zaštitu konkurencije CG, Zajednica opština CG, MERT, CRPS, Fond za inovacije CG, inovacione infrastrukture	IQ 2023	IVQ2024	1.Kontinuirana aktivnost		Redovna budžetska sredstva	Redovna budžetska sredstva	Nacionalni budžet	
1.1.5 Unapređenje kvaliteta e-usluga i uspostavljanje novih e-servisa za MMSP	Indikator Rezultata (IR): Implementirana web aplikacija - predaja zahtjeva-notarskih zapisa od strane notara i unaprijeđena web aplikacija preuzimanje LN/PL i uvjerenja.	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine Uprava za katastar i državnu imovinu – novi	IQ 2023	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		200.000,00	120.000,00	Nacionalni budžet	Neophodna saradnje sa svim relevantnim institucijama Ministarstvo pravde, Ministarstvo javne uprave, Ministarstvom unutrašnjih poslova, Notarska komora u cilju obezbjeđivanja preciznih

	Početna vrijednost 2022: web aplikacija preuzimanje LN/PL u upotrebi Ostvarena vrijednost u 2023. godini: U toku 2023. godine pokrenuta tenderska procedura za potrebe implementacije novih e-servisa za potrebe distribucije katastarskih podataka i dokumenata korisnicima podataka i usluga Uprave za nekretnine. Pripremljena testna aplikacija za predaju zahtjeva od strane Notara. Ciljna vrijednost 2024: implementirana web aplikacije - predaja zahtjeva-notarskih zapisa od strane notara shodno postojećoj regulativi i i unaprijeđena web aplikacija preuzimanje LN/PL i uvjerenja. <u>Ostvarena vrijednost u 2024. godini:</u> - Održani sastanci sa predstavnicima Ministarstva pravde i Notarske komore. Usaglašeni stavovi za realizaciju zajedničkih aktivnosti u cilju uspostavljanje e-servisa predaje zahtjeva elektronskim putem. Konkretno stvaranje preduslova za koncipiranje aplikacije saglasno regulativi i - Paralelno sa aktivnostima vezano za zakonsku	naziv (<u>Uprava za nekretnine i Uprava za državnu imovinu</u>)							normi za realizaciju web aplikacije i e-servisa <u>Napomena:</u> 1.1.5. je uslovljena sa 1.1.6. U kontinuitetu se radi na testiranju e-servisa za potrebe distribucije katastarskih podataka i dokumenata korisnicima podataka i usluga Uprave za nekretnine.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

	regulativu rađeno je na: - Poboljšanje kvaliteta podataka katastarskih evidencija - Uspostavljena evidencija katastra nepokretnosti za 3 katastarske opštine i nastavljene aktivnosti na izlaganju podataka na javni uvid elaborata novog premjera, a sve u cilju poboljšanja kvaliteta podataka - Razvijanje i testiranje e-servisa za potrebe distribucije katastarskih podataka i dokumenata - Obezbeđivanje prduslova za funkcionisanje informacionog sistema (usluge održavanja i unaprjeđenja postojećih aplikacija) - Pripremljena tenderska dokumentacija z a javni poziv – Izrada strategije razvoja informacionog sistema i dva put a objavljivan tender, ali neuspješno završeni. Planirano objavljivanje nakon usvajanja Plana javnih nabavki za 2025. godinu IQ 2025									
1.1.6 Uklanjanje regulatornih prepreka u postupku registracije i uvođenje servisa za potpunu elektronsku registraciju preduzeća	IR: Zakonska regulativa usvojena i implementirana kroz web aplikaciju Početna vrijednost 2022: Pripremljen predlog za izmjene Zakona o	Ministarstvo prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine	IQ 2023	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		Redovna budžetska sredstva	Redovna budžetska sredstva	Nacionalni budžet	Usvajanje regulative u što kraćem vremenskom roku

	državnom premjeru i katastru nepokretnosti, koje se odnose na tzv e-šalter Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Pripremljen predlog za izmjene Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti, koje se odnose na tzv e-šalter. Pokrenuta inicijativa za sastankom Notarske komore, Ministarstva pravde i Uprave za nekretnine. Ciljna vrijednost 2024: Usvojena zakonska regulativa. <u>Ostvarena vrijednost u 2024.godini:</u> - Regulativa – zbog potreba inoviranja predloga za izmjenu Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti, u toku priprema novog predloga, koja će obuhvatiti implementiranje dodatnih e-servisa za specifične potrebe javnog sektora. - Planom predviđeno - priprema inoviranog predloga biće dostavljena nadležnom Ministarstvu II Q 2025 - Održani sastanci sa predstavnicima Ministarstva pravde i Notarske komore. Usaglašeni stavovi za realizaciju zajedničkih aktivnosti u cilju uspostavljanje e-	Uprava za katastar i državnu imovinu – novi naziv (<u>Uprava za nekretnine i Uprava za državnu imovinu</u>) Ministarstvo pravde i Notarsku komoru								
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

	servisa predaje zahtjeva elektronskim putem.									
1.1.7 Unapređenje statističkog praćenje podataka sektora MMSP	IR: Veći obuhvat varijabli Početna vrijednost 2022: 2 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 3 Ciljna vrijednost 2024: 5 <u>Ostvarena vrijednost u 2024.godini: 4</u>	Monstat	IQ 202 3	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		Redovna budžetska sredstva	1.000,00	Nacio nalni budže t	Povećanje broja varijabli koje se prate za populaciju MMSP kroz povezivanje sa drugim istraživanjima
OPERATIVNI CILJ 2										
Bolji pristup MMSP finansijama										
Indikator učinka Bolji pristup MMSP finansijama Rang Indeks politike MSP Dimenzija 6: Pristup MSP finansijama			Početna vrijednost 2022 3.61			Ciljna vrijednost 2024 3.90			Ciljna vrijednost 2027 4.30	
1.2.1 Realizacija namjenskih programa finansijske podrške	IR: Iznos realizovane podrške Početna vrijednost 2022: 185 mil EUR Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 182 mil EUR Ciljna vrijednost 2024:146,9 mil EUR <u>Ostvarena vrijednost u 2024.godini: 176,1 mil EUR</u>	IRFC G/RB CG	IQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		146.900.000,00	176.127.530,0 0 €	Javni sektor	
1.2.2 Realizacija kredita uz EaSI garantne šeme za podršku mikro preduzećima	IR: Iznos realizovane podrške Početna vrijednost 2022: 0.8 mil EUR Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 1.059.072 EUR Ciljna vrijednost 2024:0,7mil EUR <u>Ostvarena vrijednost u 2024.godini: 0.456 mil EUR</u>	IRFC G/ RB CG	IQ 2023	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		700.000,00	456.327,00 €	Javni sektor	
1.2.3 Realizacija kredita uz EIF garantne šeme za	IR: Iznos realizovane podrške	IRFC G/ RBCG	IQ 2023	IVQ 2024	3.Nije realizovano		2.400.000,00	/	Javni sektor	Nije primjenjivo, jer nema aktivnih EIF garantnih šema u 2024. godini osim EaSI iz prethodne tačke.

podršku postojećim malim i srednjim preduzećima	Početna vrijednost 2022: 2,9 mil EUR Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 5 mil EUR Ciljna vrijednost 2024:N/A <u>Ostvarena vrijednost u 2024.godini: N/A</u>									
1.2.4 Realizacija Odluke o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za podršku mladima u biznisu	IR: broj podržanih Projekata Početna vrijednost 2022: 1 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 0 Ciljna vrijednost 2024: 6 <u>Ostvarena vrijednost u 2024.godini: 2</u>	Opština Žabljak	IIQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		15.000,00	4.920,00	Javni sektor	Napomena: Odlukom o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za podršku mladima u biznisu u Opštini Žabljak za 2024.godinu propisano je da ukoliko se navedena sredstva ne utroše biće prenesena za podršku ženskom preduzetništvu. Dana 11. 12. 2024.godine predsjednica Komisije za podršku mladima u biznisu u Opštini Žabljak je obavijestila predsjednika Opštine Žabljak aktom broj 01-019/24-5329 da su u roku pristigle samo dvije prijave, čime se stiču uslovi o preusmeravanju preostalih sredstava na žensko preduzetništvo. S obzirom na primjetan porast interesovanja, u Budžetu Opštine Žabljak za 2025. godinu uvećana su sredstva za podršku preduzetništvu. Tako su za žensko preduzetništvo i za mlade predviđena po 20.000,00 eura.
OPERATIVNI CILJ 3. Promocija preduzetništva i podsticanje početnika u poslovanju										
Indikator učinka Bolji pristup MMSP uslugama podrške Rang Indeks politike MSP Dimenzija 5a: Vladine usluge podrške MSP Monitoring i evaluacija			Početna vrijednost 2022 3.89			Početna vrijednost 2024 4.3		Početna vrijednost 2027 4.6		
1.3.1 Programska linija za početnike u biznisu (finansijska i nefinansijska podrška)	IR: Broj podržanih početnika/ca u biznisu Početna vrijednost 2022: 7 preduzeća od čega 4 u većinskom vlasništvu osobe ženskog pola (57.14) Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 1 preduzeće Ciljna vrijednost 2024: 8 početnika/ca	MERT – novi naziv <u>MER</u>	II Q 2023	IV Q 2024	3.Nije realizovana aktivnost		65.000,00 €	0,00 €	Nacionalni budžet	

	<u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Nije se realizovala Programska linija.</u>									
1.3.2 Unapređenje ponude i korišćenje postojećih finansijskih instrumenata za preduzetnike početnike	IR: broj samozaposlenih lica Početna vrijednost 2022: 0 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 51 lice samozaposleno i dodatno zaposleno 8 nezaposlenih lica na novootvorenim radnim mjestima kod novoosnovanih privrednih subjekata. Ciljna vrijednost 2024: 60 samozaposlenih lica. <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 76 lica samozaposleno i dodatno otvoreno 64 novih radnih mjesta za dodatno zapošljavanje nezaposlenih lica.</u>	ZZZC G	IIIQ 2023	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		600.000,00	600.000,00 €	Budžet Zavoda	
1.3.3. Podrška razvoju usluga i obezbjeđenje savjetodavne podrške za početnike u biznisu	IR: Broj korisnika informativno – edukativnih radionica Početna vrijednost 2022: 0 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 60 korisnika Ciljna vrijednost 2024: 60 korisnika radionica <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 90 korisnika radionica</u>	ZZZC G	IIIQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovna aktivnost		5.000,00	3.000,00	Budžet Zavoda	
1.3.4 Implementacija Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2023. godinu	IR: Broj podržanih zanatlija/vrijednost grant podrške Početna vrijednost 2022: 22 zanatlije/145.317,31€ (žene 8 preduzeća u iznosu od 45.144,30 €) Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 24 zanatlije (žene 5 preduzeća - iznos 31.590,05 €) Ciljna vrijednost 2024: 25 zanatlija (najmanje 20% za žene	MERT - novi naziv <u>MER</u>	IQ 2023	IV Q 2024	2.Realizovna aktivnost		200.000,00 €	200.000,00	Nacionalni budžet	

	Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 24 zanatlije Finansijska podrška privrednim društvima kojima su žene u većinskom vlasništvu (84.609,07 € što iznosi 42,3%)									
1.3.5. Godišnji Izvestaj o implemntaciji politike i stanju MMSP u 2023	IR: Godišnji Izvještaj Početna vrijednost 2022: / Ciljna vrijednost 2023: / Ciljna vrijednost 2024: Godišnji Izvještaj o stanju MMSP2023 Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Pripremljen i realizovan Izvestaj o implementaciji politike i stanju MMSP u 2023	MERT - novi naziv <u>MER</u>	IIQ 2024	IIIQ 2024	2. Realizovna aktivnost		10.000,00 €	0,00 €	Donato ri IPA 2020 Advan ced busine ss develo pment service s for improv ing the capacit ies of SMEs-	
1.3.6. Anketa o stanju i potrebama MMSP	IR: Anketa Početna vrijednost 2022: 0 Ostvarena vrijednost u 2023. godini: 1 Realizovana anketa o potrebama izvozno orijentisanih preduzeca. Ciljna vrijednost 2024: Anketa Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Realizovana anketa u okviru projekta Advanced business development services for improving the capacities of SMEs	MERT - novi naziv <u>MER</u>	IIQ 2023	IVQ 2024	2. Realizovna aktivnost		3.000,00	3.000,00	Donato ri- EBRD i IPA 2020 Advan ced busine ss develo pment service s for improv ing the capacit ies of SMEs	
1.3.7. Konferencija razvoj i savremeni trendovi u implemntaciji politike MMSP- programska podrška na lokalnom, nacionalnom i EU nivou	IR: Konferencija Broj učesnika/ca Početna vrijednost 2022: / Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 1 Ciljna vrijednost 2024: Konferencija 40 učesnika/ca	MERT - novi naziv <u>MER</u>	IIQ 2023	IV Q 2024	2. Realizovna aktivnost		3.000,00 €	3.000,00	Donato ri – UNOP S i IPA 2020 Advan ced busine ss develo pment service s for	

	Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Održana konferencija u okviru projekta "Napredne usluge razvoja poslovanja za jačanje kapaciteta MSP" NEAR/TGD/2022/EA-RP/0176; IPA 2022/438-408								improving the capacities of SMEs	
1.3.8 Podrška razvoju usluga za MSP i promocija preduzetništva – Konferencija o ekonomiji i Dodjela nagrada PKCG na Međunarodni dan preduzetnika	IR: Broj promotivnih aktivnosti/broj učesnika-ca Početna vrijednost 2022: Organizovane promotivne aktivnosti PKCG - 2 događaja/500 učesnika-ca Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 2 promotivne aktivnosti/800 učesnika-ca Ciljna vrijednost 2024:2 promotivne aktivnosti/500 učesnika-ca <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 2 promotivne aktivnosti/800 učesnika-ca</u>	PKCG	IQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		300.000,00 €	140.000,00 €	P: Privatni sektor	Dan Komore, 21. april, biće obilježen različitim manifestacijama, a centralni događaj je dodjela nagrada za uspjeh u poslovanju, inovacije, društvenu odgovornost i unapređenje menadžmenta, čime se odaje priznanje najboljim privrednim subjektima i pojedincima. Nagrada Privredne komore ustanovljena je 1969.g., a ima za cilj da prepozna i nagradi kompanije i pojedince koji svojim radom i inovacijama unapređuju privredu, podstiču održivi razvoj, povećavaju konkurentnost i doprinose društvenoj odgovornosti. Nagrade će biti uručene na prigodnoj svečanosti, u pisustvu eminentnih predstavnika države, diplomatskog kora, privrede i akademske zajednice. Konferencija o ekonomiji, koju PKCG organizuje na godišnjem nivou od 2010.g. biće organizovana u četvrtom kvartalu 2025.g. Riječ je o događaju koji je prepoznat kao najznačajniji ekonomski skup u Regionu, a koji u kontinuitetu okuplja predstavnike privrede, vlada i vladinih institucija, ekonomskih teoretičara, akademske zajednice iz Crne Gore i inostranstva, te pruža dragocjene mogućnosti za uspostavljanje poslovnih veza.

11.3.9 Podrška razvoju omladinskog preduzetništva	IR: broj podržanih projekata Početna vrijednost 2022: 5 manje vrijednosti Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 0 Ciljna vrijednost 2024: 5 veće vrijednosti <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini:3</u>	Opština Berane	IVQ 2023	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		10.000,00	6.000,00	Javni sektor	
1.3.10 Program podrške izbora najbolje preduzetničke ideje	IR: broj podržanih projekata Početna vrijednost 2022: 3 manje vrijednosti Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 6 Ciljna vrijednost 2024: 5 manje vrijednosti <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 0</u>	Opština Berane	IVQ 2023	IVQ 2024	3. Nije realizovana		2.000,00		Javni sektor	
1.3.11 Podrška preduzetništvu mladih (podrška kroz dodjeljivanje bespovratnih finansijskih sredstava za početnike u biznisu – mladi do navršених 30 god.)	IR: Broj učesnika-ca Početna vrijednost 2022: 9 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 0 Ciljna vrijednost 2024: 20 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 5</u>	Opština Bijelo Polje	IIQ 2023	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		50.000,00	28.837,05	Javni sektor	
1.3.12 Podrška za dalji razvoj i promociju biznis zona („Nedakusi“, „Cerovo“, „Vraneška dolina“, „Bistrička dolina“, „Rakonje-Ravna Rijeka“ i „Ribarevine-Poda“)	IR: Broj učesnika -ca Početna vrijednost 2022: 0 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 0 Ciljna vrijednost 2024: 70 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 0</u>	Opština Bijelo Polje	IIQ 2023	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		3.000,00		Javni sektor	Nijesu radene posebne promocije koje bi zahtijevale utrošak planiranih sredstava, već su iste promovisane u neposrednim kontaktima sa investitorima, kao i na ekonomskim i biznis forumima, sastancima i sl.

1.3.13 Program za podršku razvoja zanatstva u opštini Bijelo Polje	IR: broj podržanih projekata Početna vrijednost 2022 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 15 Ciljna vrijednost 2024: 20 manje vrijednosti <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 0</u>	Opština Bijelo Polje	IIQ 2023	IVQ 2024	3. Nije realizovana		50.000,00		Javni sektor	Obzirom da je u 2023. godini ovaj program realizovan kroz dodjelu sredstava za 15 projekata i da nijedan od njih nije predstavljao tradicionalni zanat zbog čega je i osmišljena podrška, ali su svakako ispunjavali ostale uslove, mišljenja smo da u 2024. godini nije bilo svrhe realizovati podršku za zanate koji se uglavnom odnose na usluge i koji su profitabilni.
1.3.14 Realizacija Odluke o osnivanju Biznis zone „Babića Polje“	IO: Broj zakupaca u Biznis zoni Početna vrijednost 2022: 3 zakupca Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 0 Ciljna vrijednost 2024: 5 zakupaca <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 0</u>	Opština Mojko vac	IQ 2023	IVQ202 4	3.Nije realizovana		0		Javni sektor	
1.3.15. Realizacija Programa podrške preduzetništvu – direktna finansijska podrška	IR: Broj podržanih projekata Početna vrijednost 2022: 44 manje vrijednosti Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 47 projekata veće vrijednosti + 2 projekta velike vrijednosti Ciljna vrijednost 2024: 30 veće vrijednosti +7 velike vrijednosti <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 62 projekta veće vrijednosti + 4 projekta velike vrijednosti</u>	Opština Bar	IIQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		320.000,00	350.000,00	Javni sektor	

1.3.16. Sprovođenje mjera u cilju promocije preduzetništva kao paradigme društvenog razvoja (sajam, predstavljanje uspješnih preduzetničkih priča, paneli i sl) u okviru Programa podrške preduzetništvu	IR: Broj učesnika/ca Početna vrijednost 2022: 25 Ostvarena vrijednost u 2023.godini:100 Ciljna vrijednost 2024: 60 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 92</u>	Opština Bar	IIQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		20.000,00	20.000,00	Javni sektor	
1.3.17. Organizacija obuka za sticanje poslovnih znanja i vještina MMSP u okviru Programa podrške preduzetništvu	IR: Broj učesnika/ca Početna vrijednost 2022: 0 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Organizovana obuka za kreiranje digitalne strategije za vaš biznis (15 učesnika) i radionica za djecu (30 učesnika) Ciljna vrijednost 2024: 30 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 88</u>	Opština Bar	IIQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		20.000,00	11.772,74	Javni sektor	
1.3.18. Program za podršku razvoja zanatstva u opštini Bar	IR: broj podržanih projekata Početna vrijednost 2022: 4 manje vrijednosti Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Podržano 11 projekata Ciljna vrijednost 2024: 15 manje vrijednosti <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 10</u>	Opština Bar	IIQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		30.000,00	30.000,00	Javni sektor	

1.3.19. Realizacija Odluke o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za podršku ženskom preduzetništvu	IR: broj podržanih projekata Početna vrijednost 2022: 4 Ciljna vrijednost 2023: 5 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Podržano 4 projekata. Ciljna vrijednost 2024: 6 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 8</u>	Opština Žabljak	IIQ 2023	IV Q2024	2.Realizovana aktivnost		15.000,00	17.080,00	Javni sektor	Napomena: U Budžetu Opštine Žabljak za podršku ženskom preduzetništvu za 2024. godinu, bila su opredijeljena sredstva u iznosu od 15.000,00 eura, od čega se za jedan biznis plan ne može dodijeliti više od 20% od ukupnog iznosa. Odlukom o kriterijumima, načinu i postupku raspodjele sredstava za podršku mladima u biznisu u Opštini Žabljak za 2024.godinu propisano je da ukoliko se navedena sredstva ne utroše biće prenesena za podršku ženskom preduzetništvu. Dana 11. 12. 2024.godine predsjednica Komisije za podršku mladima u biznisu u Opštini Žabljak je obavijestila predsjednika Opštine Žabljak aktom broj 01-019/24-5329 da su u roku pristigle samo dvije prijave, čime se stiču uslovi o preusmeravanju preostalih sredstava na žensko preduzetništvo. S obzirom na primjetan porast interesovanja, u Budžetu Opštine Žabljak za 2025. godinu uvećana su sredstva za podršku preduzetništvu. Tako su za žensko preduzetništvo i za mlade predviđena po 20.000,00 eura.
OPERATIVNI CILJ 4 Razvoj institucionalne mreže za podršku MMSP i poslovno udruživanje										
Indikator učinka Bolji pristup MMSP uslugama podrške Rang Indeks politike MSP Pod-Dimenzija 3.1. institucionalni okvir			Početna vrijednost 2022 4.16			Početna vrijednost 2024 4.35			Početna vrijednost 2027 4.60	
1.4.1 Unapređenje SAP portala	IR: Broj posjeta portalu; broj objavljenih sadržaja; Početna vrijednost 2022:	MERT - novi naziv <u>MER</u>	II Q 2023	IV Q 2024	1.Kontinuirana aktivnost		6.000,00 €	0	Donatori- EBRD	

	Inicijalni okvir portala Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Broj posjeta portalu - 131075; Broj objavljenih sadržaja - 81. Ciljna vrijednost 2024: Operativan portal sa ažuriranim i unapređenim sadržajem <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini:</u> <u>Broj posjeta portalu – nemamo podatak jer aplikativna forma nije u funkciji</u> <u>Broj objavljenih sadržaja - 66</u>									
1.4.2 Analiza postojeće institucionalne strukture i drugih relevantnih aktera koji pružaju savjetodavne usluge za MSP sa smernicama za razvoj buduće strukture BDS provajdera	IR: Analiza Početna vrijednost 2022: / Ciljna vrijednost 2023: Analiza Ciljna vrijednost 2024: 1 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini:</u> Izradjena studija i izradjeno istraživanje u okviru "Napredne usluge razvoja poslovanja za jačanje kapaciteta MSP" NEAR/TGD/2022/EA-RP/0176; IPA 2022/438-408	MERT - novi naziv <u>MER</u>	II Q 2024	IV Q 2024	2. Realizovana aktivnost		30.000,00 €	30.000,00 €	Donatori – IPA 2020 Advanced business development services for improving the capacities of SMEs	
1.4.3 Predlog za uspostavljanje specifičnog tjela za organizaciju pružanja različitih poslovnih i razvojnih usluga (BDS) za MMSP	IR: Analiza Početna vrijednost 2022: / Ciljna vrijednost 2023: / Ciljna vrijednost 2024: Analiza <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini:</u> Izradjena fizibiliti studija za uspostavljanje tijela za implementaciju politike MMSP	MERT - novi naziv <u>MER</u>	III Q 2024	IV Q 2024	2. Realizovana aktivnost		40.000,00 €	40.000,00 €	Donatori – IPA 2020 Advanced business development services for improving the capacities of SMEs	
1.4.4 Analiza mehanizma za	IR: Analize Preporuke za unaprjeđenje	MERT - novi	IV Q 2024	IV Q 2024	2. Realizovana aktivnost		20.000,00 €	20.000,00 €	Donatori –IPA 2020 Advanced business development	

koordinaciju, praćenje i evaluaciju usluga za MSP	Početna vrijednost 2022: / Ciljna vrijednost 2023: / Ciljna vrijednost 2024: Analiza Preporuke za unapredjenje sistema Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Izradjena analiza i sastavni je dio Analize mehanizma za koordinaciju, praćenje i evaluaciju usluga za MSP	naziv <u>MER</u>							services for improving the capacities of SMEs	
1.4.7 Osnaživanje kapaciteta preduzetničkog znanja i uvećanje broja kreiranih startapa kroz realizaciju programa ideacije	Indikator Rezultata (IR): Broj podržanih startupova/timova Početna vrijednost 2022: 5 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 15 Ciljna vrijednost 2024: 15 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 20</u>	Naučno – tehnološk i park Crne Gore	IIIQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		10.000,00 €	20.000,00 €	Javni sektor, budžet NTP-a	
1.4.8 Program podrške valorizaciji Biznis zone Rudeš	IR: broj podržanih projekata Početna vrijednost 2022: 5manje vrijednosti Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 0 Ciljna vrijednost 2024: 10 veće vrijednosti <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 0</u>	Opština Berane	IIIQ 2023	IVQ 2024	3.Nije realizovana		30.000,00 €		Javni sektor	

STRATEŠKI CILJ 2 PODRŠKA TRANSFORMACIJI I JAČANJU KONKURENTNOSTI MMSP										
OPERATIVNI CILJ 1 Digitalna transformacija MMSP										
Indikator učinka Bolji pristup MMSP uslugama podrške Rang Indeks politike MSP Pod-Dimenzija 10.3: Promocija upotrebe e-trgovine				Početna vrijednost 2022 2.93			Početna vrijednost 2024 3.35			Početna vrijednost 2027 3.80
Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 2	Indikator rezultata za perIRd 2023-2024. godina	Nadležne institucije	Datum početka	Planiran i datum završetka	Status realizacije (pristup semafora) 1.Kontinuirana; 2. Realizovna;	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti u 2024	Realizovana sredstva u 2024. godini	Izvor finansiranja	

					3. Nije realizovana					
2.1.1 Promocija i obezbjeđenje savjetodavne podrške za unapređenje biznisa primjenom digitalizacije – Moja eKomora	IR: Broj održanih događaja/učesnika Početna vrijednost 2022: 14/582 PKCG Organizovano 9 digitalnih dana /150, 2 konferencije/376 , 2 okrugla stola/ 51 i 1 radionica/5 učesnika Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 6/189 PKCG (71% za žene) Ciljna vrijednost 2024: 8 događaja kroz projekat Moja eKomora /300 učesnika-ca <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Organizovano 10 događaja/341 učesnika/ca (58% žena) PKCG</u>	PKC G	IQ2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		1.800,00 €	4.000,00 €	P: Privatni sektor	Tokom 2025.g. planirane su završetak Faze II i aktivnosti u okviru Faze III (Optimizacija sistema, održavanje i popravka isporučene opreme i rešenja), koje će teći od završetka Faze II do kraja implementacije Projekta.
2.1.2 Sprovođenje istraživanja o MMSP koja koriste e-commerce u poslovanju	IR: Broj anketiranih preduzeća Početna vrijednost 2022: Anketirano 100 preduzeća na temu digitalizacije i donijete preporuke (stepen korišćenja ICT) Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Anketirano 100 preduzeća na temu digitalizacije i donijete preporuke (stepen korišćenja ICT) Ciljna vrijednost 2024: Anketirano 500 preduzeća na temu digitalizacije i donijete preporuke (stepen korišćenja ICT) <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Anketirano 286 preduzeća na temu digitalizacije (40% žena)</u>	PKC G	IQ2023	IVQ2024	2.Realizovana aktivnost		Redovna sredstva PKCG	Redovna sredstva PKCG	P: Privatni sektor	PKCG će i tokom 2025.godine aktivno učestvovati u promociji vrijednosti uvođenja digitalizacije u MMSP kroz realizaciju projekta Moja eKomora

2.1.3. Programska linija za podršku digitalizaciji	IR: Broj podržanih MMSP (razvrstano po rodnoj strukturi) Početna vrijednost 2022: 36 od čega 19 u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola (52.78%); Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 32 (od čega je 17 žena 86.705,72 €) Ciljna vrijednost 2024: 60 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: podržano 16 preduzeća u ukupnom iznosu od 172.804,00 eura, od toga žene – 6 u iznosu 58.429,00 €. Opredijeljeni budžet za ovu aktivnost je iznosio 300.000,00.</u>	MER T - novi naziv <u>MER</u>	IIQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		250.000,00 €	172.804,00 €	Nacionalni budžet	
OPERATIVNI CILJ 2 Tranzicija MMSP ka održivom zelenom poslovanju										
Indikator učinka Bolji pristup MMSP uslugama podrške Rang Indeks politike MSP Dimenzija 9: MSP u zelenoj ekonomiji				Početna vrijednost 2022 3.65		Početna vrijednost 2024 3.90		Početna vrijednost 2027 4.30		
2.2.1 Implementacija Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji za 2023. godinu	IR: Broj podržanih/ugovorenih preduzeća iz sektora prerađivačke industrije (razvrstanih po rodnoj strukturi) Početna vrijednost 2022: Program počinje sa implementacijom u 2023.godini Ostvarena vrijednost u 2023.godini: U okviru Javnog poziva za implementaciju Programa EE za period 2023/2024. podnešeno 15 prijava privrednih subjekata iz sektora prerađivačke industrije, od čega je 9 prijava (30% žene) pozitivno ocijenjeno i za koje se izrađuje studija izvodljivosti.) Ciljna vrijednost 2024:	MER T - novi naziv <u>MER</u> MNT R, MKI Ključn i partner: Fond za inovacije	II Q2023	IV Q2024	2.Realizovana aktivnost		2.000.000,00 €	1.377.140,02 € ukupno ² (za Program EE za 2023.) 1.000.000,00 € 377.140,02 €	Nacionalni budžet IPA	U narednom periodu je planiran monitoring realizacije odobrenih 7 projekata. Na osnovu raspisanog javnog poziva u 2024. planirana je evaluacija projektnih prijava ugovaranje i dodjela bespovratnih sredstva. Program u ime MER,

² Realizovana sredstva pored grant podrške uključuju i operativne troškove

	10 preduzeća koja su realizovala investicije u EE i inovacije (20% žene) <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: U 2024. godini je odobreno 7 projekata preduzeća iz sektora prerađivačke industrije iz Javnog poziva iz 2023., u iznosu od 1.289.479,62€ grantova (2 preduzeća u vlasništvu žena/ 365.431,81 €/28,6%. Operativni troškovi iznose 87.660,40€.</u> <u>U 2024. godini je usvojen novi Program EE za 2024. godinu i raspisan Javni poziv u iznosu od 2,3 mil€.</u> <u>10 preduzeća iz sektora prerađivačke industrije.</u>									MPNI i ME implementira Fonda za inovacije.
2.2.2 Izrada strategije klimatskog finansiranja i metodologije za evaluaciju klimatskih projekata	IR: Realizovana aktivnost Početna vrijednost 2022: N/A Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Završen proces odabira konsultanta Ciljna vrijednost 2024: Realizacija tehničke podrške <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: N/A</u>	IRFC/ RB CG	IIQ 2023	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		400.000,00	0,00 €	Donatori - Donacija po osnovu Ugovora o finansiranju br. CME1001 01 B - bespovratna podrška sa Francuskom razvojnom agencijom (AFD) u iznosu od 400.000 EUR	Visoki troškovi finansiranja po osnovu Ugovora o kreditu namijenjeno g finansiranju klimatskih projekata su usloveli odlaganje realizacije navedene podrške.
2.2.3 Programska linija za podsticaj cirkularne ekonomije	IR: Broj podržanih MMSP (razvrstanih po rodnoj strukturi) Početna vrijednost 2022: 0 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 4 Ciljna vrijednost 2024: 10	MER T - novi naziv <u>MER</u>	IIQ 2023	IVQ 2024	3.Nije realizovana		200.000,00 €	0,00 €	Nacionalni budžet	Program za unapređenje konkurentnosti u 2024. godini nije imao posebnu programsku liniju za podsticaj cirkularne ekonomije. Međutim kroz Program,

	<u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Nije se realizovala linija</u> Nije se realizovala Programska linija.									posebno Programsku liniju za unapređenje proizvodnih kapaciteta obezbijedena je podrška za unapređenje resursne efikasnosti i ekoloških aspekata u procesu proizvodnje i/ili pružanja usluga.
2.2.5 Organizovanje promotivnih aktivnosti o benefitima koje donosi primjena koncepta CE	IR: Broj organizovanih promotivnih događaja (broj učesnika razvrstanih po rodnoj strukturi) Početna vrijednost 2022: 3 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 11 Ciljna vrijednost 2024: 5 <u>Ostvarena vrijednost u 2024. godini: 5</u>	MER T - novi naziv <u>MER</u>	IQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		5.000,00 €	0,00 €	Nacionalni budžet	U saradnji sa partnerskim institucijama i uz podršku donatora organizovano više različitih promotivnih događaja u cilju promocije održivog razvoja i benefitima koje donosi primjena koncepta CE.
2.2.6 Edukacija proizvođača o potencijalima cirkularnog modela poslovanja	IR: Broj organizovanih edukativnih događaja Početna vrijednost 2022: 2 Ciljna vrijednost 2023: 2 Ciljna vrijednost 2024: 5 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 5</u>	MER T - novi naziv <u>MER</u>	IQ2024	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		5.000,00 €	0,00 €	Nacionalni budžet	U saradnji sa partnerskim institucijama i uz podršku donatora organizovano više različitih edukativnih događaja u podizanja znanja proizvođača o potencijalima cirkularnog modela poslovanja.
2.2.7 Unapređenje selektivnog sakupljanja otpada kroz uspostavljanje sistema proširene odgovornosti proizvođača i donošenje Zakona o upravljanju otpadom	IR: Usvojen Zakon Početna vrijednost 2022: 0 Ostvarena vrijednost u 2023.godini:	MEP PU - novi naziv <u>Minis</u> <u>tarstv</u> <u>o</u>	IQ2023	IVQ 2023			/		Nacionalni budžet	

	Mjera nije realizovana, jer je za njeno sprovođenje bilo neophodno da se usvoji novi Zakon o upravljanju otpadom. Isti je donešen u Skupštini Crne Gore dana 04.04.2024. godine, a procedura objavljivanja u Službenom listu Crne Gore je u toku. Ciljna vrijednost 2024: 0 Novi rok uza raeliazciju aktivnosti IQ2024 Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Zakon o upravljanju otpadom je objavljen u Službenom listu Crne Gore, broj 34/2024, od 12.04.2024. godine.	<u>ekolo</u> <u>gije</u> <u>prosto</u> <u>mog</u> <u>planir</u> <u>anja,</u> <u>urbani</u> <u>zma I</u> <u>držav</u> <u>ne</u> <u>imovi</u> <u>ne)</u>								
2.2.10 Organizacija edukativnih aktivnosti u cilju formiranja sistema proširene odgovornosti proizvođača, za MMSP (u saradnji sa Privrednom komorom Crne Gore)	IR: Broj realizovanih edukativnih aktivnosti Početna vrijednost 2022:0 Ciljna vrijednost 2023:0 Ciljna vrijednost 2024:1 Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Održane su tri obuke za EPR	MEP PU – (<u>novi</u> <u>naziv</u> <u>Minis</u> <u>tarstv</u> <u>o</u> <u>ekolo</u> <u>gije</u> <u>prosto</u> <u>mog</u> <u>planir</u> <u>anja,</u> <u>urbani</u> <u>zma I</u> <u>držav</u> <u>ne</u> <u>imovi</u> <u>ne)</u>	IIIQ2024	IVQ2024		/	3.000,00 €		Nacionalni budžet	
OPERATIVNI CILJ 3 Razvoj savremenih znanja i vještina u MMSP										
Indikator učinka Bolji pristup MMSP uslugama podrške Rang Indeks politike MSP Pod-Dimenzija 8a: preduzetničke vještine			Početna vrijednost 2022		Početna vrijednost 2024		Početna vrijednost 2027			
			3,28		3.60		4.00			

2.3.1 Jačanje saradnje između obrazovnih institucija i privrede u cilju usaglašavanja obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada	IR: Broj organizovanih događaja sa ciljem usklađivanja sa potrebama tržišta rada/broj učesnika-ca Početna vrijednost 2022: 4/158 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 6/101PKCG (72% žena) Ciljna vrijednost 2024: 4/120 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 4/103 PKCG (58% žena)</u>	PKC G	IQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		1.000,00 €	1.200,00 €	P: Privatni sektor	Tokom 2025. Komora će nastaviti jačanje saradnje između obrazovnih institucija i privrede u svrhu usaglašavanja obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada.
2.3.3 Obuka trenera	IR: Broj obuka Broj učesnika-ca 2022: / Ciljna vrijednost 2023: 2 obuke 10 obučeni učesnika po pobuci Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Aktivnost odložena za I kvartal 2024.godine Imajući u vidu TNA je završen IVQ 2023, nije bilo vremena da se organizuju obuke u definisanom roku. S tim u vezi novi rok za realizaciju ove aktivnosti biće IQ 2024. Ciljna vrijednost 2024: / <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini:</u> Na osnovu Analize potreba za obukama MMSP u Crnoj Gori u okviru (EBRD projekta Establishment of a Single Access Point (SAP) for SMEs in Montenegro: Assignment 1 – Institutional capacity building), održane obuke trenera na dvije	MER T - novi naziv <u>MER</u>	IQ 2023	IIIQ 2023	2. Realizovana aktivnost		6.000,00 €	3.000,00 €	Donatori – EBRD u okviru Establishment of a Single Access Point (SAP) for SMEs in Montenegro: Assignment 1 – Institutional capacity building	

	teme (Šta sve treba da znate o komuniciranju u procesu pregovaranja i Socijalni mediji i marketing) u februaru 2024. godine.									
2.3.4 Razvoj sistema neformalnog obrazovanja za unapređenje znanja i vještina	IR: Broj realizovanih obuka / broj učesnika-ca Početna vrijednost 2022: 30 obuka/677 učesnika-ca 19 ispita/291 učesnik-ca Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 35/1447 (70% žena) Ciljna vrijednost 2024:: 40/800 učesnika-ca <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 45/1669 (67% žena)</u>	PKC G	IQ2023	IVQ2024	2.Realizovana aktivnost		120.000,00 €	18.000,00 €	P: Privatni sektor	U cilju podsticanja konkurentnosti Komora će i u 2025. nastaviti aktivnosti na unapređenju neformalnog obrazovanja. Komora aktivno podržava uključivanje privrede u obrazovni sistem i kroz organizaciju različitih aktivnosti promoviše značaj učenja kroz rad. Komora realizuje brojne aktivnosti koji obezbjeđuju pojedincima kvalitetno obrazovanje sa odgovarajućim osnovama za nastavak školovanja i usavršavanja.
2.3.5. Programska linija za pružanje mentoring usluga	IR: Broj podržanih MMSP (razvrstano po rodnoj strukturi)	MER T - novi naziv MER	IIQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		35.000,00 €	35.000,00 €	Nacionalni budžet	Implementacija Mentoring programa se realizuje u

	Početna vrijednost 2022: 22 od čega 9 u većiskom vlasništvu osoba ženskog pola (40.91%) Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 47 30 preduzeća u vlasništvu žena (71,43%) Ciljna vrijednost 2024: 30 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 20 od čega 13 preduzeća u vlasništvu žena (65%)</u>									skladu sa potpisanim sporazumom i definisanim planom aktivnosti.
2.3.6. Programska linija – Vaučeri za žene i mlade u biznisu Znanje i vjestine	IR: Broj podržanih MMSP (razvrstano po rodnoj strukturi) Početna vrijednost 2022: 0 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 42 Ciljna vrijednost 2024: 70 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 20</u>	MER T - novi naziv <u>MER</u>	IIQ 2023	IVQ 2024	2. Realizovana aktivnost		200.000,00 €	117.229,42 €	Nacionalni budžet	
2.3.7 Obezbjedjivanje informativne i savjetodavne podrške kroz aktivnosti EEN mreže	IR: Broj MMSP kojima je pružena podrška Početna vrijednost 2022: 450 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 450 Ciljna vrijednost 2024: 500 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 500</u>	MER T - novi naziv <u>MER</u> EEN Konz orciju m	IQ 2023	IVQ 2024	1. Kontinuirana aktivnost		7.000,00 €	7.000,00 €	EU donacija - Budžet EEN	Projektne aktivnosti će nastaviti sa realizacijom i u narednom periodu, u skladu sa radnim programom i odobrenim budžetom
2.3.8 Obezbjedjenje savjetodavne- edukativne podrške za MMSP	IR: Broj održanih događaja/učesnika Početna vrijednost 2022: 94/3895 PKCG Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 72/3229 (60% žena)	PKC G	IQ 2023	IVQ 2024	2. Realizovana aktivnost		16.000,00 €	85.000,00 €	P: Privatni sektor	PKCG aktivno podržava uključivanje privrede u obrazovni sistem i kroz organizaciju različitih aktivnosti promoviše

	Ciljna vrijednost 2024:80/3.000 PKCG <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: PKCG: 73 obuke/3.037 učesnika (57% žena)</u>									značaj učenja kroz rad. U toku 2025.g. Komora će nastaviti sa organizovanjem obuka. U cilju saniranja nedostatka kadrova iz stručnog obrazovanja na tržištu rada, Komora će obezbjediti realizaciju obuka za sticanje stručnih kvalifikacija kroz akreditovane programe za deficitarne stručne kvalifikacije. Obuke će se realizovati u saradnji sa srednjim stručnim školama koje su licencirane za izvođenje obuke za određene stručne kvalifikacije.
2.3.9 Organizovanje informativnih i edukativnih događaja kroz aktivnosti EEN mreže	IR:broj događaja/broj učesnika Početna vrijednost 2022: 20/500 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 20/500 Ciljna vrijednost 2024: 25/600	MER T - novi naziv <u>MER</u> EEN Konzorcijum	IQ2023	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		15.000,00 €	15.000,00 €	EU donacija - Budžet EEN	Broj događaja je ostao na prošlogodišnjem nivou, jer se i dalje veliki broj održao virtuelnim

	<u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 25/500</u>									putem/onlin e, koji su tokom 2024. godine privukli manji broj ljudi od predviđenog. Projektne aktivnosti će nastaviti sa realizacijom i u narednom periodu, u skladu sa radnim programom i odobrenim budžetom
2.3.10 Realizacija Programa razvoja preduzetništva u Opštini Kotor za period 2021. – 2024. (Usvojen u martu, 2022. godine)	IR: Procenat realizacije Akcionog plana za svaku godinu Početna vrijednost 2022: 48,3% (AP 2022) Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 64,3% (AP 2023, % realizovanih aktivnosti) Ciljna vrijednost 2024: min 90% (AP 2024) <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Kako AP za 2024. nije usvojen nije raden Izvještaj o realizaciji. S druge str. početkom 2025. pripremljen je Izvještaj o sprovođenju Programa razvoja preduzetništva u opštini Kotor i upućen SO Kotor na usvajanje. Procenat realizacije Programa je 63.63%</u>	Opšti na Kotor	IIQ 2023 (Predlog AP za 2023. godinu je upućen SO Kotor na usvajanj e)	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		100.000,00 €	Realizovano oko 35,000.00 €	Javni sektor	Što hitnije pripremiti Program razvoja preduzetništv a za naredni period sa pratećim AP.
2.3.11 Realizacija razvoja preduzetničke infrastrukture kroz mjeru 5.1 Preduzetnički kutak u saradnji sa osnovnim i srednjim školama Programa	IR: Iznos dodjeljenih sredstava/broj škola Početna vrijednost 2022: 3,000.00 EUR/6 osnovnih škola	Opšti na Kotor	III-IVQ 2023	IVQ 2024	3.Nije realizovana aktivnost		4.500,00 €	0,00 €	Javni sektor	

razvoja preduzetništva u Opštini Kotor za period 2021. – 2024.	Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 3,000 EUR/ 1 srednja škola i Preduzetnički klub Kotor (UMPCG) Ciljna vrijednost 2024:min 4,500.00 EUR/9 škola <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 0</u>									
2.3.12 Sprovođenje edukacija iz oblasti preduzetništva shodno Programu razvoja preduzetništva u Opštini Kotor za period 2021. – 2024. i Strategiji zapošljavanja Opštine Kotor 2021. - 2024.	IR: Broj obuka/ broj učesnika Početna vrijednost 2022: 2/16 (u saradnji sa MOR i UPCG, finansirane od strane donatora) Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 6 radionica iz oblasti preduzetništva/preko 200 učesnika Ciljna vrijednost 2024: min 3/ 30 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini:2 radionice/30 učesnika</u>	Opština Kotor LPZ Kotor	II i IVQ 2023	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		5.000,00 €	420,00 €	Javni sektor	
OPERATIVNI CILJ 4 Podsticanje inovativnosti MMSP i inovativnih visoko tehnoloških/savremenih start-up										
Indikator učinka Bolji pristup MMSP uslugama podrške Rang Indeks politike MSP Pod-Dimenzija 8b. Inovativna politika za MSP				Početna vrijednost 2022 2.99		Početna vrijednost 2024 3.30		Početna vrijednost 2027 3.70		
2.4.1 Jačanje inovativnosti novoosnovanih i postojećih MMSP i jačanje svijesti o značaju inovacija	IR: Broj MMSP koji su primili grant za ranu fazu komercijalizacije proizvoda i usluga. Početna vrijednost 2022: 17 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 41 Ciljna vrijednost 2024: 35 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini:25</u>	Fond za inovacije	IQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		1.728.760,00 €	1.724.495,16 dodijeljeno MMSP za ranu fazu komercijalizacije proizvoda i usluga (30.500,00 EUR je dodijeljeno kroz program realizacije edukacija u oblastima pametne specijalizacije, 388.573,14	Nacionalni budžet	Fond za inovacije će nastaviti da pruža podršku MMSP ka o i drugim akterima inovacionog kroz svoje programe, omogućavajući im pristup resursima i finansiranju neophodnom za rast i razvoj.

								EUR kroz program podrške ranoj fazi razvoja startapova, 1.289.479,62 EUR kroz program podsticanja energetske efikasnosti u industriji, 15.942,40 EUR kroz program podsticanja inovacione kulture)		
2.4.2 Jačanje inovativnosti novoosnovanih i postojećih MMSP i jačanje svijesti o značaju inovacija-predkomercijalizacija	IR: Broj MMSP koji su primili grant za predkomercijalizaciju Početna vrijednost 2022: 0 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 22 Ciljna vrijednost 2024: 50 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 17</u>	Fond za inovacije	IQ 2023	IV 2024	2.Realizovana aktivnost		750.000,00 €	1.098.095,87 € dodijeljeno je MMSP za predkomercijalizaciju (941.111,61 EUR je dodijeljeno kroz program kolaborativnih grantova, 156.984,26 EUR dodijeljeno kroz program provjere inovativnog koncepta)	Nacionalni budžet	Fond za inovacije će nastaviti da pruža podršku MMSP, ka oi drugim akterima inovacionog ekosistema kroz svoje programe, omogućavajući im pristup resursima i finansiranju neophodnom za rast i razvoj.
2.4.3 Unapređenje finansijskih instrumenata i programske podrške za MMSP u cilju osnaživanja njihovog inovativnog djelovanja i potencijala	IR: Broj programa podrške MMSP za komercijalizaciju inovativnih proizvoda i usluga i poboljšanje procesa poslovanja Početna vrijednost 2022: 2	Fond za inovacije	IQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		Redovna sredstva Fonda	2.822.591,03 EUR je dodijeljeno MMSP kroz 6 programa podrške Fonda	Nacionalni budžet	Fond za inovacije će nastaviti da pruža podršku MMSP ka oi drugim akterima inovacionog

	Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 8 Ciljna vrijednost 2024: 8 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 6</u>									kroz svoje programe, omogućavajući im pristup resursima i finansiranju neophodnom za rast i razvoj.
2.4.4 Naziv aktivnosti Podrška učešću u EU Okvirnom programu za istraživanja i inovacije „Horizont Evropa“ – Stub III Inovativna Evropa	IR: Broj podržanih predloga projekata Početna vrijednost 2022: 1 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Konkurs za sufinansiranje učešća u Stubu III HE - Inovativna Evropa: podržan 1 projekat; Rodno senzitivna statistika: Na rukovodećoj poziciji podržanog projekta je žena, dok projektni tim čine 2 žene i 2 muškarca. Ciljna vrijednost 2024: 3 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 0</u>	MNT R	IIQ 2023	IVQ 2024	3.Nije realizovana		50.000,00 €	0,00 €	Nacionalni budžet	U 2024.g. nije bilo prijava po Konkursu za sufinansiranje učešća u Stubu III Inovativna Evropa
2.4.5 Podrška učešću u EUREKA projektima	IR: Broj EUREKA projekata Početna vrijednost 2022: 4 tekućih, 5 završena Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 4 tekućih, 1 novi ugovor projekat Rodno senzitivna statistika: Na rukovodećoj poziciji 1 ugovorenog projekta je žena. Ciljna vrijednost 2024: 3 tekuća, 3 nova <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 1 tekući projekat, 3 nova projekta; na rukovodećoj poziciji 1 tekućeg projekta je žena, na rukovodećim pozicijama 3 nova projekta su muškarci.</u>	MNT R	IIQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		150.000,00 €	130.000,00 €	Nacionalni budžet	

2.4.6 Programska linija za nabavku opreme velike vrijednosti	IR: Broj podržanih MMSP (razvrstano po rodnoj strukturi) Početna vrijednost 2022: 22 od čega 6 u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola (28.57%) Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 33 (od čega je 7 žena / 254.814,83€) Ciljna vrijednost 2024:50 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 18 aplikacija</u> <u>Iznos – 1.923.971,83€</u> <u>Od toga žene – 5 u iznosu 464.835,00 €</u> U 2024. godini se sprovodila Programaka linija za unapređenje proizvodnih kapaciteta, za čiji sprovođenje je opredijeljeno 2.000.000,00 €	MER T - novi naziv <u>MER</u>	IIQ 2023	IVQ 2024	2. Realizovana aktivnost		1.000.000,00 €	1.923.971,83 €	Nacionalni budžet	
2.4.7. Programska linija za podršku malim ulaganjima	IR: Broj podržanih MMSP (razvrstano po rodnoj strukturi) Početna vrijednost 2022: 178 od čega 71 u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola (39.89%); Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 174 (od čega 71 u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola - 40,8%). Ciljna vrijednost 2024: 200 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 40 (od čega 14 aplikacija u većinskom vlasništvu žena, odnosno 35%) za ovu pl u 2024. godinu je opredijeljeno 500.000,00 eura.</u>	MER T - novi naziv <u>MER</u>	IIQ 2023	IVQ 2024	2. Realizovana aktivnost		1.000.000,00 €	432.821,38 €	Nacionalni budžet	

2.4.8 Jačanje i promocija FINNO platforme o dostupnim finansijskim instrumentima podrške za MSP kroz aktivnosti EEN mreže	IR:broj objava/događaja kroz Finno platformu Početna vrijednost 2022: 30/3 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 30/5 Ciljna vrijednost 2024:40/6 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 40/6</u>	MER T - novi naziv MER EEN Konzorcijum	IQ 2023	IVQ 2024	1.Kontinuirana aktivnost		5.000,00 €	5.000,00 €	EU donacija - Budžet EEN	Projektne aktivnosti će nastaviti sa realizacijom i u narednom periodu, u skladu sa radnim programom i odobrenim budžetom
2.4.9. Jačanje aktivnosti na promociji primjene prava intelektualne svojine	IR: Broj održanih događaja/učesnika Početna vrijednost 2022: Održana jedna prezentacija i 1 okrugli sto sa ukupno 60 učesnika Ostvarena vrijednost u 2023.godini: Održana jedan seminar i 1 okrugli sto sa ukupno 57 učesnika (60% žena) Ciljna vrijednost 2024: Održana jedna obuka i 2 okrugla stola sa ukupno 80 učesnika <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Održan jedan seminar, 3 okrugla stola i 1 prezentacija sa ukupno 157 učesnika (60% žena)</u>	PKC G	IQ 2023	IVQ 2024	2.Realizovana aktivnost		1.000,00 €	1.800,00 €	P: Privatni sektor	Imajući u vidu digitalnu transformaciju, Komora će preduzeti aktivnosti u cilju implementacije standarda Sistema menadžmenta bezbjednošću u informacija (MEST EN ISO/IEC 27001:2019).

STRATEŠKI CILJ 3. POSLOVNA ORGANIZOVANOST I PRISTUP MMSP NOVIM TRŽIŠTIMA

OPERATIVNI CILJ 1 Poslovna organizovanost MMSP u klastere, lance dobavljača, lance vrednosti

Indikator učinka Bolji pristup MMSP uslugama podrške Rang Indeks politike MSP Pod-Dimenzija10.2: Integracija MSP u globalne lance vrednosti	Početna vrijednost 2022	Početna vrijednost 2024	Početna vrijednost 2027
	3.58	3.90	4.30

Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 3	Indikator rezultata za period 2023-2024. godina	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije (pristup semafora) 1. Kontinuirana; 2. Realizovna; 3. Nije realizovana	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti u 2024	Realizovana sredstva za sprovođenje aktivnosti u 2024	Izvor finansiranja	
3.1.3 Inicijalne aktivnosti na identifikaciji preduzeća za uključenost u lance dobavljača	IR: Razvijena metodologija Početna vrijednost 2022: / Ciljna vrijednost 2023: / Ciljna vrijednost 2024: Razvijen mehanizam za podršku MMSP u uključivanje u lance dobavljača Ostvarena vrijednost u 2024 godini:0	MERT - novi naziv <u>MER</u>	IIIQ 2024	IVQ 2024	3. Nije realizovana		50.000,00 €	0,00 €	Donatori – IPA 2020 Advanced business development services for improving the capacities of SMEs	
OPERATIVNI CILJ 2										
Priprema za izvoz i podrška MMSP u pristupu inostranim tržištima										
Indikator učinka Bolji pristup MMSP uslugama podrške Rang Indeks politike MSP Pod-Dimenzija 7.3: Pristup MSP standardizaciji	Početna vrijednost 2022 3.19				Početna vrijednost 2024 3.50		Početna vrijednost 2027 4.00			
Indikator učinka Bolji pristup MMSP uslugama podrške Rang Indeks politike MSP Dimenzija 10.0 Internacionalizacija MSP	Početna vrijednost 2022 3.66				Početna vrijednost 2024 4.00		Početna vrijednost 2027 4.30			
3.2.2 Podrška za nastup na međunarodnim tržištima – Organizacija poslovnih susreta u zemlji i inostranstvu	IR: Broj susreta/broj učesnika Početna vrijednost 2022: 9 poslovnih foruma / 300 učesnika Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 9 poslovnih foruma / 455 učesnika Ciljna vrijednost 2024: 10 poslovnih foruma / 400 učesnika <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Organizovano 8 poslovnih foruma/366 učesnika</u>	PKCG	IQ2023	IVQ2024	2.Realizovana aktivnost		80.000,00 €	45.000,00 €	P: Privatni sektor	Poslovni forumi omogućavaju i olakšavaju umrežavanje privrednika, pronalaženje partnera, dobavljača, investitora i kupaca. Umrežavanje na ovakvim događajima često vodi ka stvaranju održivih poslovnih odnosa. Forumi mogu poslužiti kao platforma za diskusiju o aktuelnim ekonomskim i poslovnim trendovima, investicionim prilikama, regulativama i izazovima. Organizovanje foruma u

										zemljama regiona sa kojima Crna Gora dijeli ekonomske sličnosti i komplementarne resurse predstavlja ključnu strategiju za unapređenje ekonomske saradnje i zajedničkog razvoja. Države regiona često se suočavaju sa sličnim izazovima, kao što su diversifikacija privrede, modernizacija infrastrukture i prilagodavanje EU standardima. Tokom naredne godine sa zemljama regiona planirano je: Albanija - organizovati forum sa komorom Tirane i Unijom komora Albanije; BiH - u vrijeme održavanja Međunarodnog privrednog sajma u Mostaru organizovati B2B razgovore; Hrvatska - organizovati tematski forum sa jednom od županijskih komora; Kosovo - u Prištini tokom trajanja sajma organizovati forum sa njihovim privrednicima; Sjeverna Makedonija - Bitolj i Strumica (realizovati uzvratnu posjetu); Slovenija (realizovati uzvratnu posjetu); Srbija - u vrijeme održavanja Sajma turizma i Međunarodnog sajma građevinarstva u Beogradu i Novosadskog poljoprivrednog sajma organizovati B2B razgovore. Tokom 2025.g. planirane su uzvratne posjete, odnosno poslovni forumi u Rumuniji, Češkoj, Austriji, Slovačkoj i Sloveniji zbog nekoliko važnih razloga i koristi za Crnu Goru. Među
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

										dogadjajima koje planiramo da organizujemo u 2025. godini je i manifestacija „Dani Crne Gore u Normandiji” koja ima značajan potencijal za crnogorsku privredu. U narednoj godini, jedan od najvažnijih globalnih događaja za promociju država biće svjetska izložba EXPO 2025, koja će se održati u Osaki, Japan. Crna Gora će, kao i na prethodnim izdanjima Dubai 2020, Milano 2015 i Šangaj 2010 imati svoj paviljon, dok će Komora biti zadužena za organizaciju poslovnog foruma.
3.2.4 Podrška za nastup na međunarodnim tržištima - Organizacija nacionalnih štandova za promociju privrede na međunarodnim sajmovima	IR: Broj sajmova/broj podržanih preduzeća Početna vrijednost 2022: 12 sajmova/80 preduzeća Ostvarena vrijednost u 2023. godini: 13 sajmova/150 preduzeća Ciljna vrijednost 2024: 12 sajmova/100 preduzeća <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 15 sajmova/170 preduzeća</u>	PKCG	IQ2023	IVQ2024	2.Realizovana aktivnost		180.000,00 €	375.000,00 €	P: Privatni sektor	Ostvarenje programa sajamskih aktivnosti u 2025. g. planirano je kroz organizaciju nastupa na zajedničkom štandu i posjete privrednih delegacija sajmovima. Nakon analize sajamskih nastupa u prethodnom periodu i uvida u rezultate ankete sprovedenu među privrednicima, za narednu godinu planiran je organizovani nastup na zajedničkom štandu na četiri sajma i posjeta delegacije privrednika na sedam sajmova. Organizacija nastupa na zajedničkom štandu: Sajam privrede u Mostaru; Sajam građevine SEEBE u Beogradu vodeći regionalni događaj za građevinsku industriju; Sajam poljoprivrede u Novom Sadu; GITEX Europe u Berlinu predstavlja jednu od najvažnijih globalnih platformi za inovacije u

										tehnologiji, digitalizaciji i vještačkoj inteligenciji. Posjete sajmovima u inostranstvu: ISE u Barseloni vodeći svjetski događaj posvećen audiovizuelnoj tehnologiji i integrisanim sistemima; Gulfood u Dubaiju je jedan od najvećih i najvažnijih globalnih događaja u industriji hrane i pića; ProWein u Dizeldorfu predstavlja vodeći međunarodni događaj posvećen vinu i alkoholnim pićima; CeBIT - Međunarodni sajam informacionih tehnologija i digitalizacije Hannover Messe predstavlja vodeći svjetski događaj u oblasti industrijskih tehnologija i inovacija; Salone del Mobile u Milanu je najprestižniji svjetski događaj posvećen dizajnu namještaja, enterijera i inovativnim arhitektonskim rješenjima; TuttoFood u Milanu jedan je od najvažnijih međunarodnih događaja posvećenih prehrambenoj industriji; BATIMAT je jedan od najprestižnijih međunarodnih sajmova građevinarstva, održava se u Parizu i predstavlja ključnu platformu za inovacije u ovoj industriji; Sajmovi kongresnog turizma u Frankfurtu i Barseloni.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

3.2.5. Programska linija za podršku internacionalizaciji MMSP	IR: Broj podržanih MMSP (razvrstanih po rodnoj strukturi) Početna vrijednost 2022: 9 preduzeća od čega 1 u većinskom vlasništvu osoba ženskog pola (11.11%); Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 12 (od čega žena 4 / 25.287,70 €) Ciljna vrijednost 2024: 15 preduzeća <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Nije se sprovodila linija</u>	MERT - novi naziv <u>MER</u>	IIQ 2023	IVQ 2024	3. Nije realizovana		100.000,00 €	0,00 €	Nacionalni budžet	
3.2.6. Programska linija za unapređenje marketinga izvozno orijentisanih MMSP	IR: Broj podržanih MMSP (razvrstanih po rodnoj strukturi) Početna vrijednost 2022: 0 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 34 (od čega je 17 žena / 48.780,50 €) Ciljna vrijednost 2024: 15 preduzeća <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: Nije se sprovodila linija</u>	MERT - novi naziv <u>MER</u>	IIQ 2023	IVQ 2024	3. Nije realizovana		150.000,00 €	0,00 €	Nacionalni budžet	
3.2.7 Pružanje partnering usluga kroz aktivnosti EEN mreže	IR: broj pruženih usluga Početna vrijednost 2022: 70 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 80 Ciljna vrijednost 2024: 100 <u>Ostvarena vrijednost u 2024 godini: 100</u>	MERT - novi naziv <u>MER</u> EEN Konzorcijum	IQ 2023	IVQ 2024	1. Kontinuirana aktivnost		3.000,00 €	3.000,00 €	EU donacija - Budžet EEN	Projektna aktivnost će nastaviti sa realizacijom i u narednom periodu, u skladu sa radnim programom i odobrenim budžetom
3.2.8 Organizacija/koorganizacija poslovnih susreta u zemlji i inostranstvu kroz aktivnosti EEN mreže	IR: broj b2bdogađaja/broj sastanaka/broj sklopljenih sporazuma o saradnji Početna vrijednost 2022: 12/200/5 Ostvarena vrijednost u 2023.godini: 12/200/5	MERT - novi naziv <u>MER</u> EEN Konzorcijum	IQ 2023	IVQ 2024	1. Kontinuirana aktivnost		15.000,00 €	15.000,00 €	EU donacija - Budžet EEN	Projektna aktivnost će nastaviti sa realizacijom i u narednom periodu, u skladu sa radnim programom i odobrenim budžetom

	Ciljna vrijednost 2024: 15/250/8									
	<u>Ostvarena vrijednost u 2024</u> <u>godini:</u> 15/250/8									

IV PREPORUKE

- Potrebno je bolje statističko praćenje i izrada izvještaja na nivou cijelog MMSP sektora koji će biti objedinjeni i sumirani na jednom mjestu, da bi se na osnovu presjeka stanja na godišnjem nivou stekla adekvatna slika o napretku rasta i razvoja ovog sektora;
- Institucije partneri na sprovođenju Strategije bi trebalo da prepoznaju važnost i imaju težnju da predložene aktivnosti iz dokumenta uvrste u svoje planove rada kao redovne aktivnosti i izvršavaju ih bez odstupanja;
- Treba precizno predvideti i obezbjediti neophodne ljudske i finansijske resurse za izgradnju i unapredjenje institucionalnih i administrativnih kapaciteta svih ključnih aktera na procesu kreiranja i implementaciji politike MMSP;
- Potrebno je definisati i obezbjediti finansijske, ljudske i institucionalne resurse koji će biti korišćeni za implementaciju Strategije na lokalnom nivou, u okviru lokalne administracije.
- Kontinuirano ažuriranje Portala preduzetništvaradi objedinjavanja informisanja i pristupa sveukupnoj nefinansijskoj i finansijskoj podršci MMSP sektoru na teritoriji cijele Crne;
- Osnažiti kreiranje i implementaciju sveobuhvatne, integrisane podrške MSP i preduzetništvu kroz objedinjen program konkurentnosti;
- Programsku podršku razvijati na prethodno naučenim lekcijama, koristeći već opredijeljene institucionalne i ljudske kapacitete za te namjene;
- Povećati godišnje opredijeljena finansijska sredstva kroz programsku podršku za jačanje konkurentnosti MMSP.

Crna Gora

Ministarstvo ekonomskog razvoja

PREDLOG

AKCIONI PLAN

ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA MIKRO, MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA 2023-2026,

ZA PERIOD 2025-2026. GODINE

Podgorica, jun 2025. godine

Ministarstvo ekonomskog razvoja je pripremilo **Akcion plan za 2025-2026. godinu** za sprovođenje Strategije razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća 2023-2026.

U okviru Akcionog plana definisana su tri strateška cilja, i u okviru njih operativni ciljevi sa specifičnim aktivnostima na osnovu planiranih intervencija, usmjerenim na dostizanje vizije i opšteg cilj politike MMSP definisane Strategijom MMSP: Jačanje sektora MMSP da može da predstavlja pokretačku snagu u transformaciji/tranziciji Crne Gore ka digitalnoj i održivoj ekonomiji.

U okviru Strategije i Akcionog plana za 2025-2026. godinu definisani su sljedeći strateški ciljevi:

- **SC1: Unaprijeđen poslovni/regulatorni ambijent i preduzetnički ekosistem;**
- **SC2: Podrška transformaciji i jačanju konkurentnosti MMSP;**
- **SC3: Poslovna organizovanost i pristup MMSP novim tržištima.**

Napomena: U okviru svakog Operativnog cilja definisani su indikatori učinka. U cilju usklađivanja politike MSP u Crnoj Gori sa politikom MSP u EU svi indikatori učinka su vezani za ostvarenja u okviru Izvještaja OECD Indeks politike MSP za Zapadni Balkan i Tursku. S obzirom da je OECD poslednji izvještaj objavio 2022. godine, a i iz kog su preuzete početne vrijednosti indikatora, a sljedeći će umjesto 2025. izaci tokom 2026. godine, nemamo ostvarene vrijednosti za 2024. godinu. Na tim osnovama polazne i ciljane vrijednosti predstavljene u AP za 2023.-2024. godinu ostaju i u ovom AP.

Za sprovođenje Akcionog plana 2025-2026 predložen je finansijski okvir na nivou 412,540,433.08 €, odnosno 209,241,633.08 € u 2025. godini i 203,298,800.00 € u 2026. godini, i to:

- U okviru Strateškog cilja 1 predviđena je ukupno realizacija 30 aktivnosti, a predviđeni budžet je 204,812,000.00 € u 2025 i 197,259,000.00 € u 2026.
- U okviru Strateškog cilja 2 predviđeno je 3,544,633.08 € u 2025, i 5,114,800.00 € u 2026, za realizaciju ukupno 27 aktivnosti.
- U okviru Strateškog cilja 3 predviđeno je 885,000.00 € u 2025, a 925,000.00 € u 2026 za realizaciju ukupno 6 aktivnosti.

AKCIONI PLAN

ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA MIKRO, MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA 2023-2026,

ZA PERIOD 2025-2026. GODINE

STRATEŠKI CILJ 1	UNAPRJEĐEN POSLOVNI/REGULATORNI AMBIJENT I PREDUZETNIČKI EKOSISTEM/INSTITUCIRNALNI OKVIR		
OPERATIVNI CILJ 1	Smanjene administrativne i regulatorne prepreke poslovanju MMSP		
Indikator učinka	Početna vrijednost 2022	Ciljna vrijednost 2024	Ciljna vrijednost 2026
Unapredjenje operativnog okruženja za MMSP	3.61	3.90	4.30
Rang Indeks politike MSP			
Dimenzija 4: Operativno okruženje za MSP			
Indikator učinka	Početna vrijednost 2022	Ciljna vrijednost 2024	Ciljna vrijednost 2026
Unapredjenje regulatornog ambijenta	3.95	4.30	4.65
Rang Indeks politike MSP			
Pod-Dimenzija 3.2.: Pojednostavljivanje zakonodavstva i analiza uticaja propisa			
Indikator učinka	Početna vrijednost 2022	Ciljna vrijednost 2024	Ciljna vrijednost 2026
Unaređenje Konsultacija i dijaloga MMSP i javnog sektora	2.60	3.00	3.40
Rang Indeks politike MSP			
Pod-Dimenzija 3.3: Javno-privatne konsultacije-Monitoring i evaluacija			

Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 1	Indikator rezultata za perIRd 2025-2026. godina	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti u 2025	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti u 2026	Izvor finansiranja ¹
1.1.1. Unaprjeđenje kvaliteta e-usluga i uspostavljanje novih e-servisa za MMSP	Indikator Rezultata (IR): Broj e-usluga, broj MMSP korisnika usluga, broj uspostavljenih novih e-servisa za MMSP Početna vrijednost 2024: Pripremljen predlog aktivnosti za obezbjeđivanje preduslova za uspostavljanje e-servisa predaja zahtjeva za promjenu prava na nepokretnostima. Ciljna vrijednost 2025: Nova usluga predaja zahtjeva za promjenu prava na nepokretnostima od strane notarskih kancelarija, a u kontinuitetu se radi na poboljšanju kvaliteta	Uprava za nekretnine	I Q 2025	IV Q2026	90.000,00 €	90.000,00 €	Nacionalni budzet

¹ A: Nacionalni budžet B: Javni sektor (Sredstva lokalnih samouprava, javnih institucija, preduzeća u većinskom državnom vlasništvu...)

C: IPA D: Donatori

P: Privatni sektor

	usluga i podataka već dostupnih za preuzimanje podataka vlasničke strukture (LN, Uvjerjenja) Ciljna vrijednost 2026: Puna implementacija						
1.1.2 Uključivanje predstavnika privrede u proces donošenja odluka, prije svega propisa i strateških dokumenata	IR: Učešće u raspravama o pravnim aktima koji se tiču biznisa Početna vrijednost 2024: Davanje predloga i sugestija na 22 pravna akta koji se tiču biznisa Ciljna vrijednost 2025: Davanje predloga i sugestija na 20 pravna akta koji se tiču biznisa Ciljna vrijednost 2026: Davanje predloga i sugestija na 20 pravna akta koji se tiču biznisa	PKCG	IQ 2025	IVQ 2026	6.000,00 €	6.000,00 €	Privatni sektor
1.1.3	IR: Uspostavljena potpuna elektronska registracija	Ministarstvo finansija	IQ 2025	IVQ2026	8.000.000,00 € ²	0	Donatori/ Kredit

² Sredstva su opredijeljena za finansiranje aktivnosti: 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5 i 1.1.7

Uspostavljanje potpune elektronske registracije u skladu sa odredbama navedenim u predlogu Zakona o registraciji privrednih I drugih subjekata	Početna vrijednost 2024: Elektronska registracija nije uspostavljena Ciljna vrijednost 2025: Zavrsetak faze razvoja i testiranja (IIIQ i IVQ) Ciljna vrijednost 2026: Uspostavljena potpuna elektronska registracija	Poreska uprava					Svjetske Banke (RARP) – Ukupna vrijednost planiranih sredstava za IRMS (Integrated Revenue Management System)
1.1.4 Unapređenje funkcionalnosti u Registru stvarnih vlasnika	IR: Unapređenje Registra stvarnih vlasnika sa pregledom istorijskih izmjena i omogućenim pristupom Obveznicima AML zakona Početna vrijednost 2024: Osnovne funkcionalnosti RSV osposobljene u martu 2024. godine Ciljna vrijednost 2025: Uspostavljanje unapredjenih funkcionalnosti RSV IIIQ 2025. godine	Poreska uprava - RSV	IQ 2025	IVQ2026	0	0	Donatori/ Kredit Svjetske Banke (RARP) – Ukupna vrijednost planiranih sredstava za IRMS (Integrated Revenue Management System)

	Ciljna vrijednost 2026: Potpuno funkcionalan unaprijeđeni modul RSV						
1.1.5 Ažuriranje i unapređenje baze podataka kod Centralnog registra privrednih subjekata	IR: Pouzdan i tačan registar sa kompletnim setom podataka u skladu sa regulativom, uključujući i brisanje neaktivnih privrednih društava, sa visokim stepenom tačnosti podataka Početna vrijednost 2024: Priprema zakonodavnog okvira koji će omogućiti efikasno čišćenje i održavanje registra i implementacija novog Modula za registraciju u okviru IRMSa Ciljna vrijednost 2025: Usvojeni zakoni (Zakon o Privrednim Društvima, Zakon o Registraciji Privrednih i Drugih Subjekata, Zakon o sprečavanju nelegalnog poslovanja i drugi), kao i podzakonskih akata. Ciljna vrijednost 2026:	Poreska uprava - CRPS	IQ 2025	IVQ 2026	0	0	Donatori/ Kredit Svjetske Banke (RARP) – Ukupna vrijednost planiranih sredstava za IRMS (Integrated Revenue Management System)

	Prečišćen registar u skladu sa novim propisima						
1.1.6 Unapređenje funkcionalnosti Kol-centra Poreske uprave, uvođenjem savremene centrale koja podržava standarde i najbolju praksu u oblasti telefonske podrške korisnicima (odabir operatera prema poreskim oblastima, uvid u analitičke račune poreskih obaveznika, metodologija izvještavanja i sl.)	IR: Uspostavljen modernizovani Kol-centar Početna vrijednost 2024: Kol-centar Poreske uprave funkcioniše u postojećim kapacitetima i na bazi ranije nabavljene centrale Ciljna vrijednost 2025: Započete aktivnosti na modernizaciji Ciljna vrijednost 2026: Modernizovan Kol-centar	Poreska uprava	IQ 2025	IVQ 2026	Redovna budžetska sredstva	Redovna budžetska sredstva	Nacionalni budžet
1.1.7 Uvođenje portal Poreske uprave na kojem će sve usluge koje pruža Poreska uprava biti automatizovane po svim poslovnim procesima PU, od elektronske registracije privrednih subjekata, poreske registracije, podnošenja poreskih prijava, izmirivanja poreskih obaveza, preko uslužnih aspekata (dobijanje uvjerenja, podnošenje	IR: Uspostavljen portal Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: Svi servisi Poreske uprave automatizovani Korisnici su svi poreski obveznici u Crnoj Gori Ciljna vrijednost 2026:	Poreska uprava	IQ 2025	IVQ 2026	0	0	Donatori/ Kredit Svjetske Banke (RARP) – Ukupna vrijednost planiranih sredstava za IRMS (Integrated Revenue

zahtjeva, postavljanje pitanja i sl.) do inspekcijskog nadzora	Svi servisi Poreske uprave automatizovani Korisnici su svi poreski obveznici u Crnoj Gori						Management System)
1.1.8 Odobranje za pojednostavljene postupke i za status ovlaštenog privrednog subjekta (AEO)	IR: Broj privrednih subjekata AEO Početna vrijednost 2024: privrednih subjekata AEO 12 ovlaštenih privrednih subjekata Ciljna vrijednost 2025: 19 ovlaštenih privrednih subjekata Ciljna vrijednost 2026: 22 ovlaštenih privrednih subjekata	Uprava carina	IQ 2025	IVQ 2026	Redovna budžetska sredstva	Redovna budžetska sredstva	Nacionalni budžet
1.1.9 Servis „Navigator za mlade preduzetnike“ – jedinstvena kontakt-tačka pri UMPCG za e-registraciju, licence i SAP portal; mjesečna pravna klinika za mlade; godišnje javne konsultacije privreda–uprava.	IR: Uspostavljen servis Početna vrijednost 2024: 0 Ciljna vrijednost 2025: 50 Ciljna vrijednost 2026: 200	Unija mladih preduzetnika Crne Gore - (nosilac) MER; MF; Uprava prihoda i carina; UPCG; Monstat	IQ 2025	IVQ 2026	30.000,00 €	20.000,00 €	Donatori (IPA), UMPCG

1.1.10 Umanjuje se porez na dohodak fizičkih lica i porez na dobit pravnih lica za prvih osam godina se u iznosu od 100% poreskom obvezniku koji otpočne obavljanje djelatnosti u privredno nedovoljno razvijenim opštinama	IR: Broj fizičkih lica kojima je umanjen porez na dohodak Broj pravnih lica kojim je umanjen porez na dobit Početna vrijednost 2024: 350 obveznika Ciljna vrijednost 2025: 350 obveznika Ciljna vrijednost 2026: 350 obveznika	Ministarstvo finansija Poreska uprava	I Q 2025	IV Q 2026	Redovna budžetska sredstva	Redovna budžetska sredstva	Nacionalni budžet
OPERATIVNI CILJ 2		Bolji pristup MMSP finansijama					
Indikator učinka Bolji pristup MMSP finansijama Rang Indeks politike MSP Dimenzija 6: Pristup MSP finansijama		Početna vrijednost 2022 3.61	Ciljna vrijednost 2024 3.90		Ciljna vrijednost 2026 4.30		
1.2.1 Realizacija namjenskih programa finansijske podrške namjenjene MMSP	IR: Iznos realizovane podrške Početna vrijednost 2024: 176,1 mil € Ciljna vrijednost 2025: 190 mil € Ciljna vrijednost 2026: 190 mil €	Razvojna banka Crne Gore	IQ 2025	IVQ 2026	190.000.000,00 €	190.000.000,00 €	Javni sektor

1.2.2 Implementacija Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2025. godinu	IR: Broj podržanih Projekata Početna vrijednost 2024: 94 od čega 38 u vlasništvu žena Ciljna vrijednost 2025: 50 (žene vlasnice 40%) Ciljna vrijednost 2026: 55 (žene vlasnice 40%)	MER	IQ 2025	IVQ 2026	3.500.000,00 €	3.500.000,00 €	Nacionalni budzet
1.2.3 Realizacija Programa podrške investicijama za 2025. godinu	IR: Broj podržanih Projekata Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 30 (žene vlasnice 30%) Ciljna vrijednost 2026: 50 (žene vlasnice 30%)	Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama	IQ 2025	IVQ 2026	1.200.000,00 €	2.000.000,00 €	Nacionalni budzet
1.2.4 „Fond Inovatori 30 “ (mikro grantovi do 10 000 €) i kreditne linije EaSI/EIF prilagođene početnicima; info dani i mentorska obuka finansijske pismenosti.	IR: Broj podržanih Projekata Početna vrijednost 2024: 0 Ciljna vrijednost 2025: 33 (žene 30%) Ciljna vrijednost 2026: 50 (žene 30%)	Unija mladih preduzetnika Crne Gore – (nosilac) RBCG; MER; ZZZCG; lokalne samouprave	IQ 2025	IVQ 2026	250.000,00 €	400.000,00 €	Javni sektor/Razvoj na banka CG (EaSI/EIF),

OPERATIVNI CILJ 3				Promocija preduzetništva i podsticanje početnika u poslovanju			
Indikator učinka		Početna vrijednost 2022		Početna vrijednost 2024		Početna vrijednost 2026	
Bolji pristup MMSP uslugama podrške		3.89		4.3		4.6	
Rang Indeks politike MSP							
Dimenzija 5a: Vladine usluge podrške MSP							
Monitoring i evaluacija							
1.3.1 Unapređenje ponude i korišćenje postojećih finansijskih instrumenata za preduzetnike početnike	IR: Broj dodijeljenih grantova nezaposlenim licima Početna vrijednost 2024: 75 (žene 35%) Ciljna vrijednost 2025: 112 (žene 35%) Ciljna vrijednost 2026: 112	ZZZCG	IVQ 2025	IVQ 2026	1.120.000,00 €	1.120.000,00 €	Nacionalni budzet
1.3.2 Podrška razvoju usluga i obezbjeđenje savjetodavne podrške za početnike u biznisu	IR: Broj korisnika/ca informativno – edukativnih radionica Početna vrijednost 2024: 85 Ciljna vrijednost 2025: 120 (žene korisnice 30%) Ciljna vrijednost 2026: 120 (žene korisnice 35%)	ZZZCG	IIIQ 2025	IIIQ 2026	8.000,00 €	8.000,00 €	Nacionalni budzet

1.3.3 Konferencija razvoj i savremeni trendovi u implemntaciji politike MMSP- programska podrška na lokalnom, nacionalnom i EU nivou	IR: Konferencija Broj učesnika/ca Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: Konferencija 40 učesnika (žene učesnice 30%) Ciljna vrijednost 2026: Konferencija 40 učesnika(žene učesnice 30%)	MER	IIQ 2025	IV Q 2026	3.000,00 €	3.000,00 €	Donatori
1.3.4 Podrška razvoju usluga za MSP i promocija preduzetništva – Konferencija o ekonomiji i Dodjela nagrada PKCG na Međunarodni dan preduzetnika	IR: Broj promotivnih aktivnosti/broj učesnika/ca Početna vrijednost 2024: 2 promotivne aktivnosti/600 učesnika-ca Ciljna vrijednost 2025: 2 promotivne aktivnosti/600 učesnika-ca Ciljna vrijednost 2026: 2 promotivne aktivnosti/600 učesnika-ca	PKCG	IQ 2025	IVQ 2026	170.000,00 €	170.000,00 €	Privatni sektor

1.3.5 SkillsUP – predinkubacioni program za početnike u biznisu	IR: Broj razvijenih biznis ideja Početna vrijednost 2024: 7 Ciljna vrijednost 2025: 8 Ciljna vrijednost 2026: 9	Naučno tehnološki park Crne Gore	IQ2025	IVQ2026	10.000,00 €	12.000,00 €	NTPCG budžet 3.000,00 Donatori 7.000,00
1.3.6 Godišnja kampanja „Nedjelja mladih biznis ideja“ – takmičenje, ambadorska mreža, podcast „Mladi & Biznis“, mentorska mreža; nacionalna medijska kampanja.	IR: Broj učesnika/ca/timova Početna vrijednost 2024: 0 Ciljna vrijednost 2025: 100 (žene učesnice 30%) Ciljna vrijednost 2026: 120 (žene učesnice 30%)	Unija mladih preduzetnika Crne Gore – nosilac PKCG; EEN konzorcijum; MER; mediji; opštine	IQ2025	IVQ2026	25.000,00 €	25.000,00 €	Privatni sektor (sponzori)
1.3.7 Implementacija Programa za razvoj i promociju zanatstva za 2025. godinu	IR: Broj podržanih zanatlija/vrijednost grant podrške Početna vrijednost 2024: 200.000,00 €, 23 prijave (od toga žene i mlađi od 35 godina 13) Ciljna vrijednost 2025:	MER	IQ 2025	IVQ 2026	300.000,00 €	700.000,00 €	Nacionalni budžet

	Očekuje se 30 prijava (od toga žene i mlađi od 35 godina 50%) Ciljna vrijednost 2026: Očekuje se 50 prijava (od toga žene i mlađi od 35 godina 50%)						
OPERATIVNI CILJ 4		Razvoj institucionalne mreže za podršku MMSP i poslovno udruživanje					
Indikator učinka		Početna vrijednost 2022		Početna vrijednost 2024		Početna vrijednost 2026	
Bolji pristup MMSP uslugama podrške		4.16		4.35		4.60	
Rang Indeks politike MSP							
Pod-Dimenzija 3.1. institucionalni okvir							
1.4.1 Unapredjenje SAP portala	IR: Broj posjeta portalu; broj objavljenih sadržaja Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 1000 posjeta, i 50 objavljenih sadržaja Ciljna vrijednost 2026: 1000 posjeta, i 50 objavljenih sadržaja	MER	IQ 2025	IVQ 2026	5.000,00 €	5.000,00 €	Donatori / WEGLOBAL

1.4.2 Analiza postojeće institucionalne strukture i drugih relevantnih aktera koji pružaju savetodavne usluge za MSP sa smernicama za razvoj buduće strukture provajdera BDS	IR: Analiza Početna vrijednost 2024: Analiza Ciljna vrijednost 2025: Ažurirana analiza Ciljna vrijednost 2026: /	MER	I Q 2025	IV Q 2025	15.000,00 €	/	Donatori
1.4.3 Izrada studije izvodljivosti za formiranje nacionalne agencije za MMSP	IR: Studija Početna vrijednost 2024: Draft studije Ciljna vrijednost 2025: Finalna studija Ciljna vrijednost 2026: Implemntacija studije	MER	I Q 2025	III Q 2025	20.000,00 €	/	Donatori
1.4.4 Izveštaj sa preporukama za uspostavljanje buduće strukture koja će se koristiti za upravljanje strukturnim fondovima EU	IR: Izveštaj Početna vrijednost 2024: Draft izvještaja Ciljna vrijednost 2025: Finalni izvještaj Ciljna vrijednost 2026: /	MER	I Q 2025	III Q 2025	20.000,00 €	/	Donatori
1.4.5 Mapiranje postojećih dobavljača usluga poslovnog razvoja za MSP i procenja efikasnosti ponude	IR: Analiza sa preporukama Početna vrijednost 2024: Analiza Ciljna vrijednost 2025:	MER	I Q 2025	IV Q 2025	20.000,00 €		Donatori

postojećih usluga po vrstama i temama	Unapredjene sistem usluga Ciljna vrijednost 2026: Operativan mehanizam pružanja usluga						
1.4.6 Izrada seta kriterijuma i standarda kvaliteta za regionalne pružaoce usluga poslovnog razvoja za MSP	IR: Set kriterijuma Početna vrijednost 2024: Analiza postojećih kriterijuma Ciljna vrijednost 2025: Set kriterijuma Ciljna vrijednost 2026: /	MER	I Q 2025	IIIQ 2025	10.000,00 €	/	Donatori
1.4.7 Izveštaj o procjeni koordinacije JLS sa pružaocima poslovnih usluga za MSP sa preporukama za unapređenje	IR: Izveštaj sa preporukama Početna vrijednost 2024: Analiza postojećeg stanja Ciljna vrijednost 2025: Izveštaj sa preporukama Ciljna vrijednost 2026: /	MER	I Q 2025	IIIQ 2025	10.000,00 €	/	Donatori
STRATEŠKI CILJ 2		PODRŠKA TRANSFORMACIJI I JAČANJU KONKURENTNOSTI MMSP					
OPERATIVNI CILJ 1		Digitalna transformacija MMSP					
Indikator učinka		Početna vrijednost 2022		Početna vrijednost 2024		Početna vrijednost 2026	
Bolji pristup MMSP uslugama podrške		2.93		3.35		3.80	

Rang Indeks politike MSP							
Pod-Dimenzija 10.3: Promocija upotrebe e-trgovine							
Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 2	Indikator rezultata za perIRd 2025-2026. godina	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti u 2025	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti u 2026	Izvor finansiranja ³
2.1.1 Promocija i obezbjeđenje savjetodavne podrške za unapređenje biznisa primjenom digitalizacije – Moja eKomora	IR: Broj održanih događaja/učesnika/ca Početna vrijednost 2024: Organizovano 10 događaja/341 učesnika/ca (58% žena učenica) PKCG Ciljna vrijednost 2025: Organizovano 6 događaja/180 učesnika/ca (50% žena učenica) PKCG Ciljna vrijednost 2026: Organizovano 6 događaja/180 učesnika/ca (50% žena učenica) PKCG	PKCG	IQ 2025	IVQ 2026	2.400,00 €	2.400,00 €	Privatni sektor

³ A: Nacionalni budžet B: Javni sektor (Sredstva lokalnih samouprava, javnih institucija, preduzeća u većinskom državnom vlasništvu...)

C: IPA D: Donatori

P: Privatni sektor

2.1.2 Sprovedjenje istraživanja o MMSP koja koriste e-commerce u poslovanju	IR: Broj anketiranih preduzeća Početna vrijednost 2024: Anketirano 286 preduzeća na temu digitalizacije (40% žena vlasnica) Ciljna vrijednost 2025: Anketirano 200 preduzeća na temu digitalizacije (40% žena vlasnica) Ciljna vrijednost 2026: Anketirano 200 preduzeća na temu digitalizacije (40% žena vlasnica)	PKCG	IQ2025	IVQ2026	Redovna sredstva PKCG	Redovna sredstva PKCG	Privatni sektor
2.1.3 MONTEDIH BootCamp – Digitalna transformacija: integraciju digitalnih tehnologija u poslovne modele, unapređenje efikasnosti i konkurentnosti preduzeća.	IR:Broj MSP koji su prošli Camp Početna vrijednost 2024: N/A Ciljna vrijednost 2025: 2 Ciljna vrijednost 2026: 3	Naučno tehnološki park Crne Gore	IQ 2025	IVQ 2026	5.000,00 €	5.000,00 €	EU Donatori
2.1.4 Platforma „e Biznis Klub“ (e trgovina, savjeti, webinar) i	IR: Broj članova/ca platforme Početna vrijednost 2024: 0	Unija mladih preduzetnika Crne Gore – (nosilac)	IQ 2025	IVQ 2026	40.000,00 €	30.000,00 €	Donatori EU Digital Europe, UMPCG

vaučeri za digitalizaciju preduzeća članica.	Ciljna vrijednost 2025: 100 Ciljna vrijednost 2026: 250	PKCG; MER; NTP CG					
OPERATIVNI CILJ 2		Tranzcija MMSP ka održivom zelenom poslovanju					
Indikator učinka		Početna vrijednost 2022		Početna vrijednost 2024		Početna vrijednost 2027	
Bolji pristup MMSP uslugama podrške		3.65		3.90		4.30	
Rang Indeks politike MSP							
Dimenzija 9: MSP u zelenoj ekonomiji							
2.2.1 Realizacija Programa za podršku unapređenju energetske efikasnosti u hotelskoj industriji	IR: Broj podržanih/ugovorenih preduzeća iz sektora prerađivačke industrije Početna vrijednost 2024: 15 Ciljna vrijednost 2025: 18 Ciljna vrijednost 2026: /	Ministarstvo turizma	IQ 2025	IVQ 2025	460.833,08 €	/	Donatori (Aktivnost se finansira iz sredstava obezbijedenih iz paketa hitne podrške Evropske unije zemljama Zapadnog Balkana (IPA III), a sredstva su u budžetu Eko fonda jer je Eko fond implementaci ono tijelo ovog Programa)

2.2.2 Implementacija Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji za 2026. godinu	IR: Broj podržanih/ugovorenih preduzeća iz sektora prerađivačke industrije (razvrstanih po rodnoj strukturi) Početna vrijednost 2024: U okviru Javnog poziva za 2023. godinu, odobreno je 7 projekata preduzeća iz sektora prerađivačke industrije u ukupnom iznosu od 1.289.479,62€ (žena 28,6%/365.431,81 €). Za 2024. godinu usvojen je Program EE i 1. oktobra 2024. godine je raspisan Javni poziv u vrijednosti od 2,3 mi. €. Ciljna vrijednost 2025: Tokom realizacije Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji za 2024. godinu, na osnovu raspisanog Javnog poziva iz 2024. godine ugovoreno 10 projekata za preduzeća iz sektora prerađivačke industrije. Ciljna vrijednost 2026:	Vodeća institucija: MER, MPNI, MEiR Ključni partner: Fond za inovacije	IQ 2025	IVQ 2026	0	2.000.000,00 €	Nacionalni budžet (MER) IPA III (Program direktne budžetske podrške EK Crnoj Gori za prevazilaženje energetske krize
---	--	---	---------	----------	---	----------------	---

	Usvajanje i realizacija Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji u 2026. godini i raspisivanje Javnog poziva.						
2.2.3 Program „Zelena ideja mladih“ – obuke za cirkularne modele i mini-grantovi za zelene proizvode/usluge.	IR: Broj podržanih MMSP Početna vrijednost 2024: 0 Ciljna vrijednost 2025: 15 (35% žena vlasnica) Ciljna vrijednost 2026:30 (40% žena vlasnica)	Unija mladih preduzetnika Crne Gore – (nosilac) MER; MEPPU; UNDP; PKCG	IQ 2025	IVQ 2026	75.000,00 €	100.000,00 €	UNDP/GEF,
2.2.4 Izrada Smjernica za integraciju ESG (ekoloških, društvenih i upravljačkih) principa u poslovne prakse i promocija ESG smjernica	IR: Pripremljene Smjernice i objavljene Polazna vrijednost 2024:0 Ciljna vrijednost 2025: 1 Ciljna vrijednost 2026: /	MERS	IIQ 2025	IVQ 2025	4.000,00 €	/	Donatorska sredstva GEF-a
OPERATIVNI CILJ 3		Razvoj savremenih znanja i vještina u MMSP					

Indikator učinka		Početna vrijednost 2022		Početna vrijednost 2024		Početna vrijednost 2026	
Bolji pristup MMSP uslugama podrške		3,28		3.60		4.00	
Rang Indeks politike MSP							
Pod-Dimenzija 8a: preduzetničke vještine							
2.3.1 Jačanje saradnje između obrazovnih institucija i privrede u cilju usaglašavanja obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada	IR: Broj organizovanih događaja sa ciljem usklađivanja sa potrebama tržišta rada/broj učesnika/ca Početna vrijednost 2024: 4/103 PKCG (58% žena učesnica) Ciljna vrijednost 2025: 4/100 PKCG (50% žena učesnica) Ciljna vrijednost 2026: 4/100 PKCG (50% žena učesnica)	PKCG	IQ 2025	IVQ 2026	1.600,00 €	1.600,00 €	Privatni sektor
2.3.2 Analiza stanja i evaluacija politike preduzetničkog učenja u Crnoj Gori	IR: Izvještaj o evaluaciji sa preporukama Početna vrijednost 2024: / Ciljna vrijednost 2025: 1 Izvještaj Ciljna vrijednost 2026: /	MER	IQ 2025	IIIQ 2025	10.000,00 €		Donatori

2.3.3 Razvoj sistema neformalnog obrazovanja za unapređenje znanja i vještina	IR: Broj realizovanih obuka /broj učesnika/ca Početna vrijednost 2024: 45/1669 (67% žena učesnica) Ciljna vrijednost 2025: 40/1400 (50% žena učesnica) Ciljna vrijednost 2026.: 40/1400 (50% žena učesnica)	PKCG	IQ 2025	IVQ 2026	16.000,00 €	16.000,00 €	Privatni sektor
2.3.4 Pružanje savjetodavnih i mentoring usluga	IR: Broj podržanih MMSP Početna vrijednost 2024: 20 Ciljna vrijednost 2025: 20 (50% žena vlasnica) Ciljna vrijednost 2026: 30 (50% žena vlasnica)	MER	IQ 2025	IVQ 2026	35.000,00 €	35.000,00 €	Nacionalni bužet
2.3.5 Obezbjediivanje informativne i savjetodavne podrške kroz aktivnosti EEN mreže	IR: Broj MMSP kojima je pružena podrška Početna vrijednost 2024: 500 Ciljna vrijednost 2025: 500 (50% žena) Ciljna vrijednost 2026: 600 (50% žena)	EEN Konzorcijum	IQ 2025	IVQ 2026	15.000,00 €	15.000,00 €	EU donacija - Budžet EEN

2.3.6 Obezbjeđenje savjetodavne- edukativne podrške za MMSP	IR: Broj održanih događaja/učesnika/ca Početna vrijednost 2024: PKCG: 73 obuke/3.037 učesnika (57% žena učesnica) Ciljna vrijednost 2025: 60 obuka/3.200 učesnika (50% žena učesnica) Ciljna vrijednost 2026: 60 obuka/3.200 učesnika (50% žena učesnica)	PKCG	IQ 2025	IVQ 2026	200.000,00 €	200.000,00 €	Privatni sektor
2.3.7 „Peer2Peer Akademija“ – TNA, obuka trenera do 35 godina i 20 regionalnih radionica.	IR: Broj sertifikovanih trenera/rica Početna vrijednost 2024: 0 Ciljna vrijednost 2025: 10 (25% žena trenerica) Ciljna vrijednost 2026: 20 (30% žena trenerica)	Unija mladih preduzetnika Crne Gore – (nosilac) PKCG; MER; EBRD (donator)	IQ 2025	IVQ 2026	40.000,00 €	30.000,00 €	EBRD/ DONATORI
OPERATIVNI CILJ 4		Podsticanje inovativnosti MMSP i inovativnih visoko tehnoloških/savremenih start-up					
Indikator učinka		Početna vrijednost 2022	Početna vrijednost 2024		Početna vrijednost 2026		
Bolji pristup MMSP uslugama podrške		2.99	3.30		3.70		
Rang Indeks politike MSP							

Pod-Dimenzija 8b. Inovativna politika za MSP							
2.4.1 Programska linija za jačanje inovativnosti novoosnovanih i postojećih MMSP	IR: Broj MMSP koji su primili grant Početna vrijednost 2024: 0 Ciljna vrijednost 2025: 7 Ciljna vrijednost 2026: /	Fond za inovacije Crne Gore	IIQ 2025	IVQ 2025	1.200.000,00 €	/	Nacionalni budžet
2.4.2 Programska linija kolaborativnih grantova za inovacije	IR: Broj MMSP koji su primili grant Početna vrijednost 2024: 6 Ciljna vrijednost 2025: 0 Ciljna vrijednost 2026: 6	Fond za inovacije Crne Gore	IQ 2026	IVQ 2026	/	1.200.000,00 €	Nacionalni budžet
2.4.3 Programska linija podrške ranoj fazi razvoja startapova	IR: Broj MMSP koji su primili grant Početna vrijednost 2024: 12 Ciljna vrijednost 2025: 12 Ciljna vrijednost 2026: 12	Fond za inovacije Crne Gore	IIQ 2025	IIIQ 2026	400.000,00 €	400.000,00 €	Nacionalni budžet

2.4.4 Programska linija za provjeru inovativnog koncepta	IR: Broj podržanih predloga projekata Početna vrijednost 2024: 11 Ciljna vrijednost 2025: 10 Ciljna vrijednost 2026: 10	Fond za inovacije Crne Gore	IIQ 2025	IIIQ 2026	400.000,00 €	400.000,00 €	Nacionalni budžet
2.4.5 Mehanizmi podrške MMSP u cilju osnaživanja njihovog inovativnog djelovanja i jačanja svijesti o značaju inovacija (Program inovacione kulture i podsticanja edukacija u S3 oblastima)	IR: Broj podržanih predloga projekata Početna vrijednost 2024: 28 Ciljna vrijednost 2025: 25 (25% žena) Ciljna vrijednost 2026: 25 (25% žena)	Fond za inovacije Crne Gore	IIQ 2025	IIIQ 2026	250.000,00 €	250.000,00 €	Nacionalni budžet
2.4.6 Jačanje aktivnosti na promociji primjene prava intelektualne svojine	IR: Broj podržanih predloga projekata Početna vrijednost 2024: Održani jedan seminar, 3 okrugla stola i 1 prezentacija sa ukupno 157 učesnika/ca (60% žena) Ciljna vrijednost 2025: Održana jedna obuka i 2 okrugla stola sa ukupno 80 učesnika/ca (50% žena)	PKCG	IQ 2025	IVQ 2025	1.800,00 €	1.800,00 €	Privatni sektor

	Ciljna vrijednost 2026: Održana jedna obuka i 2 okrugla stola sa ukupno 80 učesnika/ca (50% žena)						
2.4.7 Program za podsticanje konkurentnosti kroz zaštitu intelektualne svojine	IR: Broj podržanih predloga projekata Početna vrijednost 2024: 8 Ciljna vrijednost 2025: broj projektnih prijava 7 Ciljna vrijednost 2026: broj projektnih prijava 8	Naučno tehnološki park Crne Gore	IQ 2025	IVQ 2026	20.000,00 €	20.000,00 €	NTPCG Budžet
2.4.8 i4ME Hub modularni program podrške razvoju inovacija	IR: Broj polaznika Početna vrijednost 2024: N/A Ciljna vrijednost 2025: broj polaznika 20 (40% žena) Ciljna vrijednost 2026: broj polaznika 25 (40% žena)	Naučno tehnološki park Crne Gore	IQ 2025	IVQ 2025	6.000,00 €	8.000,00 €	NTPCG Budžet 2.000,00 € Donatori 4.000,00 €

2.4.9 Akcelerator „Start-up lift“ – pre-seed grantovi	IR: Broj podržanih predloga projekata Početna vrijednost 2024: 0 Ciljna vrijednost 2025: 10 Ciljna vrijednost 2026: 20	Unija mladih preduzetnika Crne Gore – nocilac Fond za inovacije; MER; NTP CG	IQ 2025	IVQ 2026	300.000,00 €	400.000,00 €	Donatori Horizon Europe, UMPCG
2.4.10 Regionalni predakceleracijski program CODES	IR: Broj podržanih startupova Početna vrijednost 2024: 0 Ciljna vrijednost 2025: 9 Ciljna vrijednost 2026: n/a	IPC Tehnopolis	IQ 2025	IIQ 2026	18.000,00 €	n/a	C IPA
2.4.11 AMTECH: Radionica o aditivnim i naprednim proizvodnim tehnologijama i digitalizaciji proizvodnje	IR: Broj podržanih preduzeća Početna vrijednost 2024: 0 Ciljna vrijednost 2025: 10 (30% žena) Ciljna vrijednost 2026: n/a	IPC Tehnopolis	IQ 2025	IIQ 2025	14.000,00 €	n/a	C IPA

2.4.12 MONTEDIH: Obuka „CNC proizvodnja	IR: Broj podržanih preduzeća Početna vrijednost 2024: 0 Ciljna vrijednost 2025: 10 (30% žena) Ciljna vrijednost 2026: n/a	IPC Tehnopolis	IIIQ 2025	IVQ 2025	30.000,00 €	n/a	C IPA
STRATEŠKI CILJ 3.		POSLOVNA ORGANIZOVANOST I PRISTUP MMSP NOVIM TRŽIŠTIMA					
OPERATIVNI CILJ 1		Poslovna organizovanost MMSP u klastere, lance dobavljača, lance vrednosti					
Indikator učinka Bolji pristup MMSP uslugama podrške Rang Indeks politike MSP Pod-Dimenzija10.2: Integracija MSP u globalne lance vrednosti		Početna vrijednost 2022 3.58		Početna vrijednost 2024 3.90		Početna vrijednost 2026 4.30	
Aktivnost koja utiče na realizaciju Strateškog cilja 3	Indikator rezultata za period 2025-2026. godina	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti u 2025	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti u 2026	Izvor finansiranja ⁴

⁴ A: Nacionalni budžet B: Javni sektor (Sredstva lokalnih samouprava, javnih institucija, preduzeća u većinskom državnom vlasništvu...)

C: IPA D: Donatori

P: Privatni sektor

3.1.1 Klasteri „Digital Creators“ i „Agro-food Lab“ pod okriljem UMPCG; program AEO i trgovinske olakšice.	IR: Broj MMSP članica klastera Početna vrijednost 2024: 0 Ciljna vrijednost 2025: 25 Ciljna vrijednost 2026: 50	Unija mladih preduzetnika Crne Gore – nosilac MER; PKCG; Poreska uprava	IQ 2025	IVQ 2026	60.000,00 €	80.000,00 €	IPA III-Donatori
OPERATIVNI CILJ 2		Priprema za izvoz i podrška MMSP u pristupu inostranim tržištima					
Indikator učinka		Početna vrijednost 2022	Početna vrijednost 2024		Početna vrijednost 2026		
Bolji pristup MMSP uslugama podrške		3.19	3.50		4.00		
Rang Indeks politike MSP							
Pod-Dimenzija 7.3: Pristup MSP standardizaciji							
Indikator učinka		Početna vrijednost 2022	Početna vrijednost 2024		Početna vrijednost 2026		
Bolji pristup MMSP uslugama podrške		3.66	4.00		4.30		
Rang Indeks politike MSP							
Dimenzija 10.0 Internacionalizacija MSP							
3.2.1 Podrška za nastup na međunarodnim tržištima - Organizacija nacionalnih štandova za promociju privrede na međunarodnim sajmovima	IR: Broj podržanih sajmova/preduzeća Početna vrijednost 2024: 15 sajmova/154 preduzeća Ciljna vrijednost 2025:	PKCG	IQ 2025	IVQ 2026	570.000,00 €	570.000,00 €	Privatni sektor

	15 sajmovi/150 preduzeća (30% žena vlasnica) Ciljna vrijednost 2026: 15 sajmovi/150 preduzeća (30% žena vlasnica)						
3.2.2 Podrška za nastup na međunarodnim tržištima – Organizacija poslovnih susreta u zemlji i inostranstvu	IR: Broj poslovnih susreta/učesnika/ca Početna vrijednost 2024: Organizovano 8 poslovnih foruma/366 učesnika/ca Ciljna vrijednost 2025: 10 poslovnih foruma / 400 učesnika/ca (30% žena) Ciljna vrijednost 2026: 10 poslovnih foruma / 400 učesnika/ca (30% žena)	PKCG	IQ 2025	IVQ 2026	180.000,00 €	180.000,00 €	Privatni sektor
3.2.3 Servis „Youth Export Hub“ – EEN brokerage susreti, grantovi za međunarodne sajmove i online B2B platforma.	IR: Broj MMSP uključenih / broj EEN događaja Početna vrijednost 2024: 0	Unija mladih preduzetnika Crne Gore – nosilac UMPCG; PKCG; EEN	IQ 2025	IVQ 2026	50.000,00 €	70.000,00 €	Donatori - EU EEN, UMPCG

	Ciljna vrijednost 2025: 40/2 Ciljna vrijednost 2026: 80/4	konzorcijum; MER; MIN					
3.2.4 Jačanje i promocija FINNO platforme o dostupnim finansijskim instrumentima podrške za MSP kroz aktivnosti EEN mreže	IR: Broj promotivnih događaja Početna vrijednost 2024: 10 Ciljna vrijednost 2025: 12 Ciljna vrijednost 2026: 15	EEN Konzorcijum	IQ 2025	IVQ 2026	5.000,00 €	5.000,00 €	EU donacija - Budžet EEN
3.2.5 Organizacija/koorganizacija poslovnih susreta u zemlji i inostranstvu kroz aktivnosti EEN mreže	IR: Broj b2bdogađaja/broj sastanaka/broj sklopljenih sporazuma o saradnji Početna vrijednost 2024: 15/250/8 Ciljna vrijednost 2025: 15/250/8 Ciljna vrijednost 2026: 15/300/10	EEN Konzorcijum	IQ 2025	IVQ 2026	20.000,00 €	20.000,00 €	EU donacija - Budžet EEN